

PLANIFICAREA STRATEGICĂ SECTORIALĂ: 2012

(informația de suport)

Ministerul Protecției Sociale a Copilului și Familiei

1. Sumar executiv	2
2. Evaluarea politicilor sectoriale și cadrului instituțional	3
3.1 Sumarul politicilor sociale.....	3
3.2 Analiza sumară BAS și BS	4
3.3 Cadrul instituțional existent.....	6
3. Viziunea sectorului social în 2012.....	8
3.1 Viziunea model ideal: instituțional.....	9
3.2 Viziunea model ideal: politici.....	10
3.3 Explicații.....	11
3.4 Politicile orizontale.....	12
4. Priorități de politici.....	13
4.0 Abordări generale	13
4.1 Persoane în vârstă, pensionari	17
4.2 Copii cu dizabilități,	18
4.3 Familii cu copii	19
4.4 Persoane cu dizabilități.....	20
4.5 Copiii în situații de risc.....	21
4.6 Angajați și șomeri.....	22
4.7 Servicii comunitare pentru victimele traficului, victimele violenței în familie, alte probleme sociale	23
ANEXA 1. Analiza programelor și politicilor actuale	24
A1.1 Grupul beneficiar: Persoane în vârstă și pensionari	24
A1.2 Grupul beneficiar: Persoane cu dizabilitate	30
A1.3 Grupul beneficiar: Familii și copii.....	35
A1.4 Grupul beneficiar: Copii cu dizabilități	37
A1.5 Grupul beneficiar: Copii în situații de risc	40
A1.6 Grupul beneficiar: Muncitorii, angajații	41
A1.7 Grupul beneficiar: Șomeri	43

1. Sumar executiv

Înțelegerea cauzelor și consecințelor variației distribuției bunăstării prezintă unul dintre cele mai importante obiective ale sectorului social. Însă comprehensiunea trebuie însoțită de o viziune clară și precisă asupra situației curente în perspectiva acțiunii de viitor a Republicii Moldova.

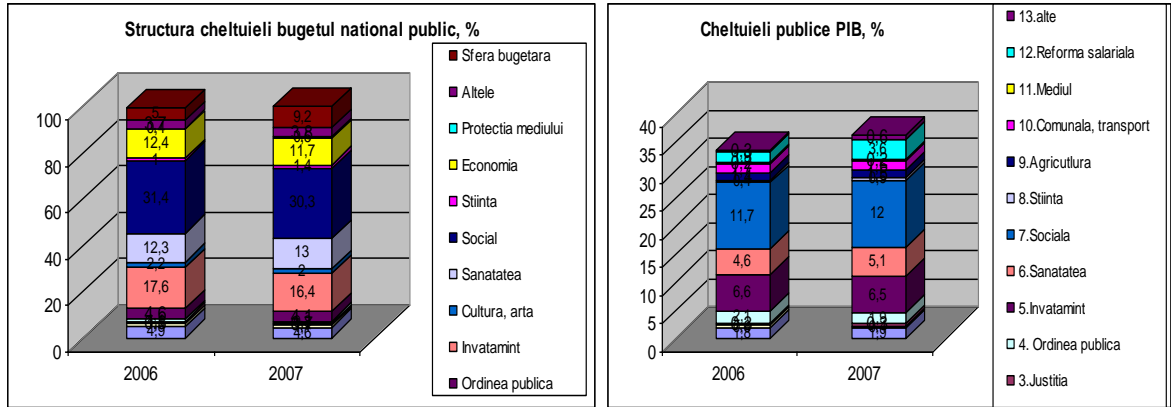
Acest raport are scopul de a prezenta cadrul instituțional și politicile aplicate curente în contextul unei viziuni proeminente de viitor. Acesta include descrierea și analiza evaluării politicilor sectoriale principale și cadrul instituțional existent. Capitolul II se axează de asemenea și pe analiza bugetelor sistemului de protecție socială. În capitolul III, este descris și estimat componentele, programele și politicile vizionare, sectorul social implicând acțiuni multidimensionale la toate nivelele de organizare a conducerii și finanțelor. În acest sens, grafic este reprezentat care este și care ar trebui să fie rolul și poziția tuturor actorilor cheie decizionali din sectorul social. Un aspect mai detaliat al programelor și subprogramelor divizate după categorii de beneficiari, pachete de programe și distribuția finanțelor poate fi găsit în Anexe.

Raportul are 3 obiective: 1) înțelegerea politicilor, programelor și scopurilor acestora pentru fiecare grup beneficiar în parte (sub aspectul de beneficii, servicii, administrarea acestora, eficiența parțială a acestora), 2) evaluarea eficienței și rezultativității politicilor și programelor 3) crearea viziunii despre viitoarele programe și politici care ar fi axate pe dezvoltarea socială, politici mai rezultative și eficiente care face diferența pentru grupurile beneficiare.

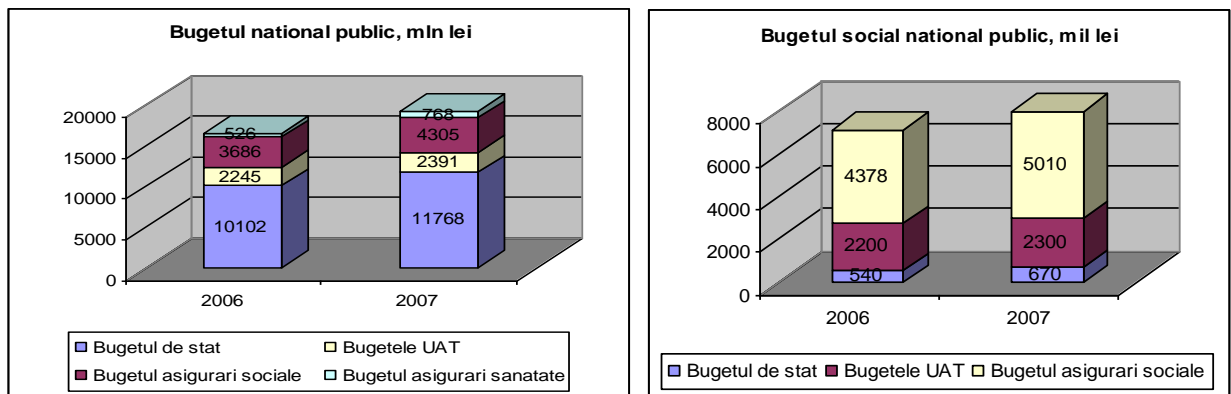
2. Evaluarea politicilor sectoriale si cadrului instituțional

3.1 Sumarul politicilor sociale

Bugetul național publice si in raport cu PIB¹

Bugetul național public pe categorii de buget² si Bugetul național public social pe nivelul de administrație

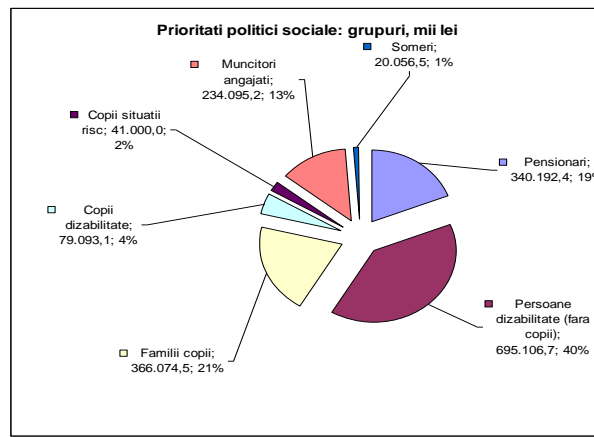
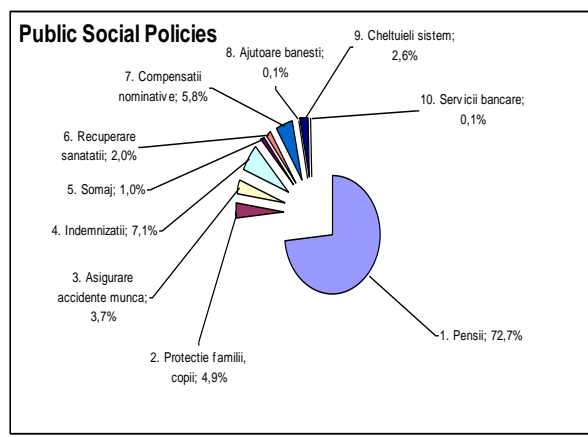

In anul 2006 bugetul național public social, care include bugetul asigurărilor sociale si transferurile de stat constituie 4 354 147,7 mii lei. Bugetul asigurărilor sociale constituie 3 738 764,1 mii lei (85%) si bugetul de stat constituie 615 383,6 (15%).

Bugetul național public pe programe si pe categorii de beneficiari.

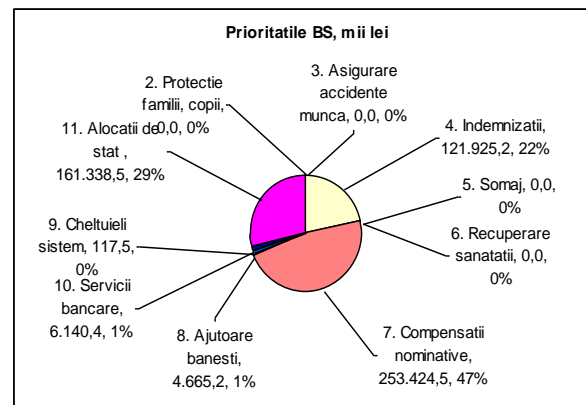
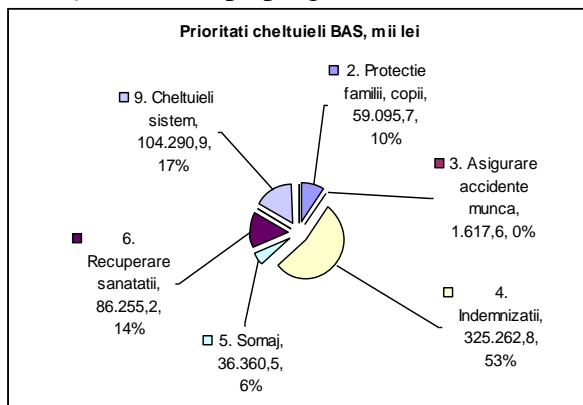
¹ CTTM, p33

² CTTM, p28

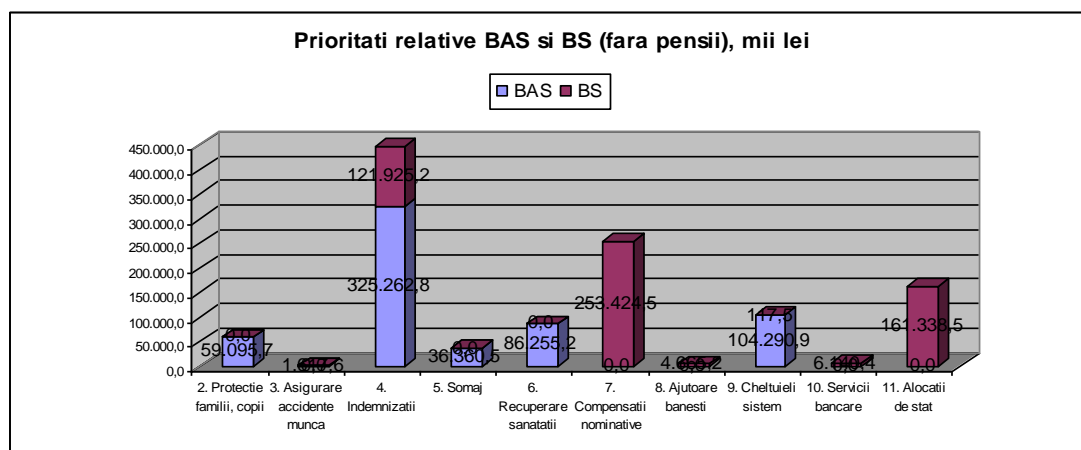

2.2 Analiza sumara BAS³ si BS⁴⁵

Prioritățile relative pe programe ale BAS si BS

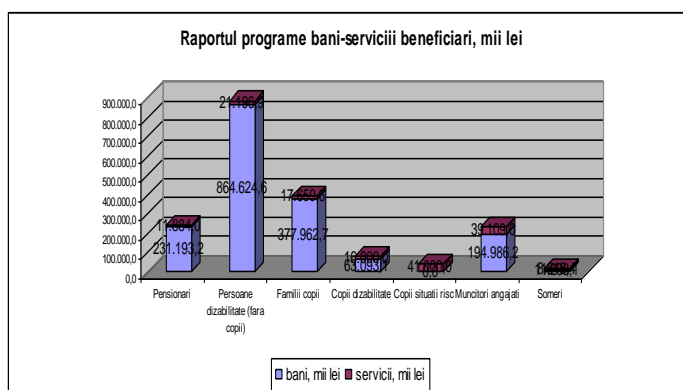
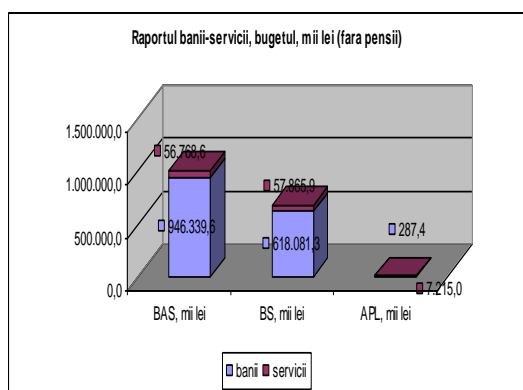
Prioritățile relative ale BAS si BS (cu excepția pensii de vârstă)

³ BAS – Bugetul de Asigurări Sociale

⁴ BS – Bugetul de stat

⁵ Analiza detaliată a programelor în Anexa 1

Comentariu sumar la politicile sociale (mai multe detalii in Anexa 1 pe fiecare grup beneficiar)⁶

Punctele forte	Punctele slabe
	1. Corelatia slaba a politicilor și programelor cu obiectivele si grupurile benficiare, inclusiv cu politicile fiscale
	2. Lipsa evaluarii sistematice si sistemice a eficientei si eficacitatii politicilor (in raport cu realizarea obiectivelor)
	3. Lipsa informatiilor dezagregate pe grupuri de beneficiari, geografic,
	4. Ponderea serviciilor este nesemnificativa
	5. Politicile pentru familii cu copii au un grad de eficacitate foarte mic si lipsa serviciilor
	6. Politicile pentru copii in situatie de risc si copii cu dizabilitate au un grad mic de eficacitate, lipsesc serviciile
	7. BAS este ingreunat cu programe care nu sunt bazate pe principiu de contributie (familii, copii)
	8. Programele bazate pe beneficii banesti sunt slab corelate cu obiectivele de politici (dizabilitate-munca, compensatii nominative,)

⁶ Nota: Nu sunt evaluate: 1) politicile fiscale (MF si IF), 2) programele internationale si asistenta tehnica

2.3 Cadrul instituțional existent

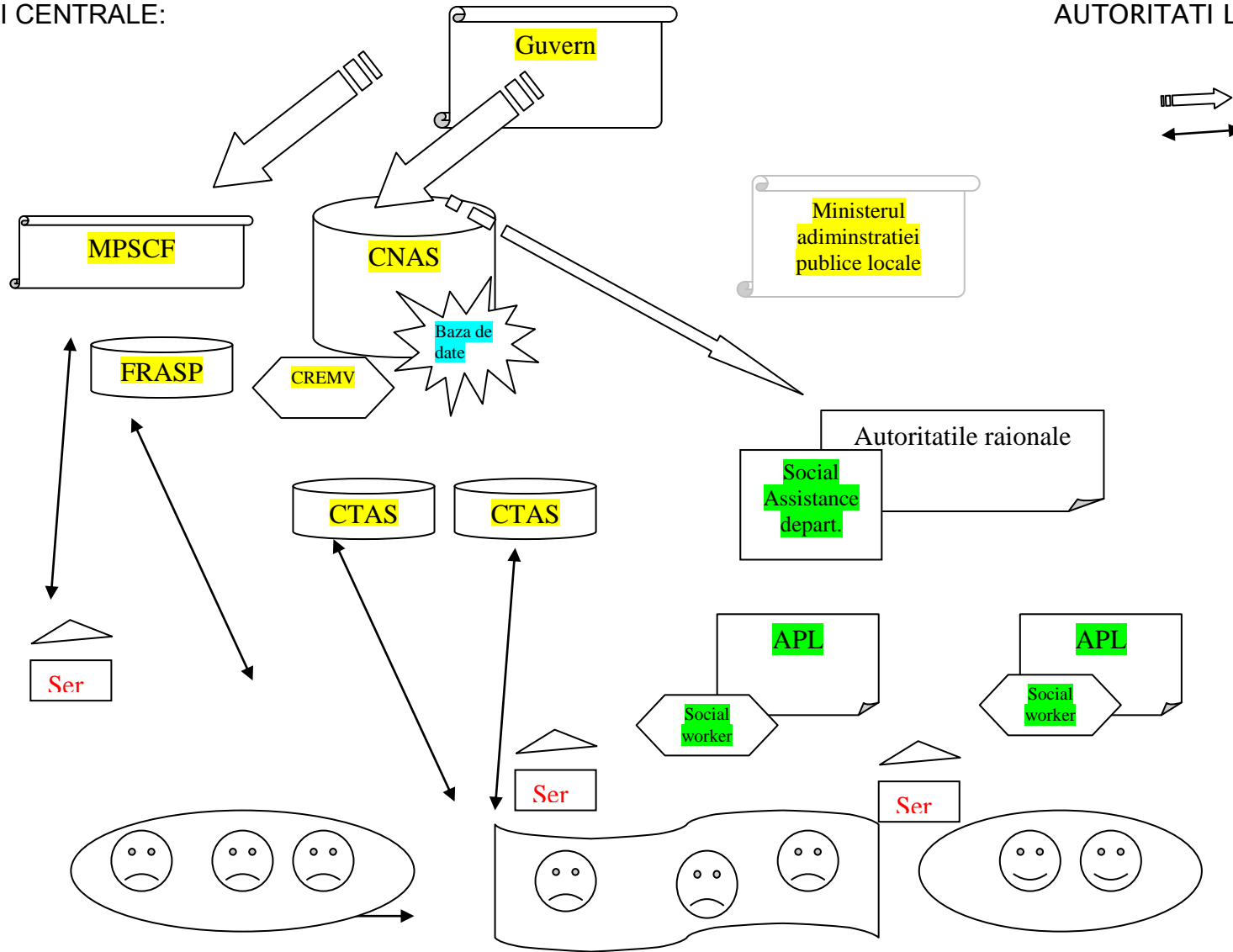
AUTORITĂȚI CENTRALE:

AUTORITATI LOCALE: servicii

Politici

Reglementare și suport

Suport și servicii

Professional capacity

- College & University (social workers, social assistants, Chisinau/Balti/Cahul)
- Professional training center (SAS, commissions, managers)
- Academy Public Administration (policy, sector management)

Tipuri de beneficiari vulnerabili ai comunității

Comentariu la cadrul instituțional

Punctele forte	Punctele slabe
	<p>1. MPSCF nu detine instrumente de influenta asupra CNAS (Consiliul de Administratie, accesul la informatii dezagregate) CNAS este un instrument de administrare a beneficiilor din BAS si BS</p> <p>2. Practica internationala (spre exemplu SODRA in Lituania) detin autonomia institutionala in sa raporteaza si se subordoneaza din perspectiva de reglementare Ministerului</p>
	3. Lipsesc instrumentele (institutiile) și cerintele de de acreditare si inspectare calitatii serviciilor sociale
	4. Lipsesc instrumentele si institutiile de inspectare a eficientei si corectitudinii beneficiilor si asistentei
	5. Lipseste mecanismul de identificare a necesitatilor sociale (de la comunitate la raion si spre Minister), totodata acesta ar putea fi folosit ca mecanism de evaluare a eficientei politicilor
	6. Gradul de coperare cu autoritatile loale este insuficient, cooperarea este vulnerabila politic
	7. Lipsesc mecanismele (institutiile, metodologia, capacitati) si capacitati de grantare, licitare a serviciilor publice pentru prestatori de servicii
	8. Lipsa corelatiilor institutionale dintre FRASP, CNAS, APL
	9. Capacitatile insuficiente in cadrul MPSCF (politici: instrumentele, elaborare, evaluare, coordonarea) calitatea resurselor umane
	10. Rolul scazut al MPSCF in participarea si coordonarea instrumentelor trezoriale, fiscale cu referire la obiectivele de politici, importanta si ponderea scazuta a Ministerului in leadership-ului sectorului social
	11. Lipsa capacitatilor de administrare a serviciilor sociale

3. Viziunea sectorului social în 2012

E dificil de a ajunge undeva dacă nu se cunoaște destinația finală.

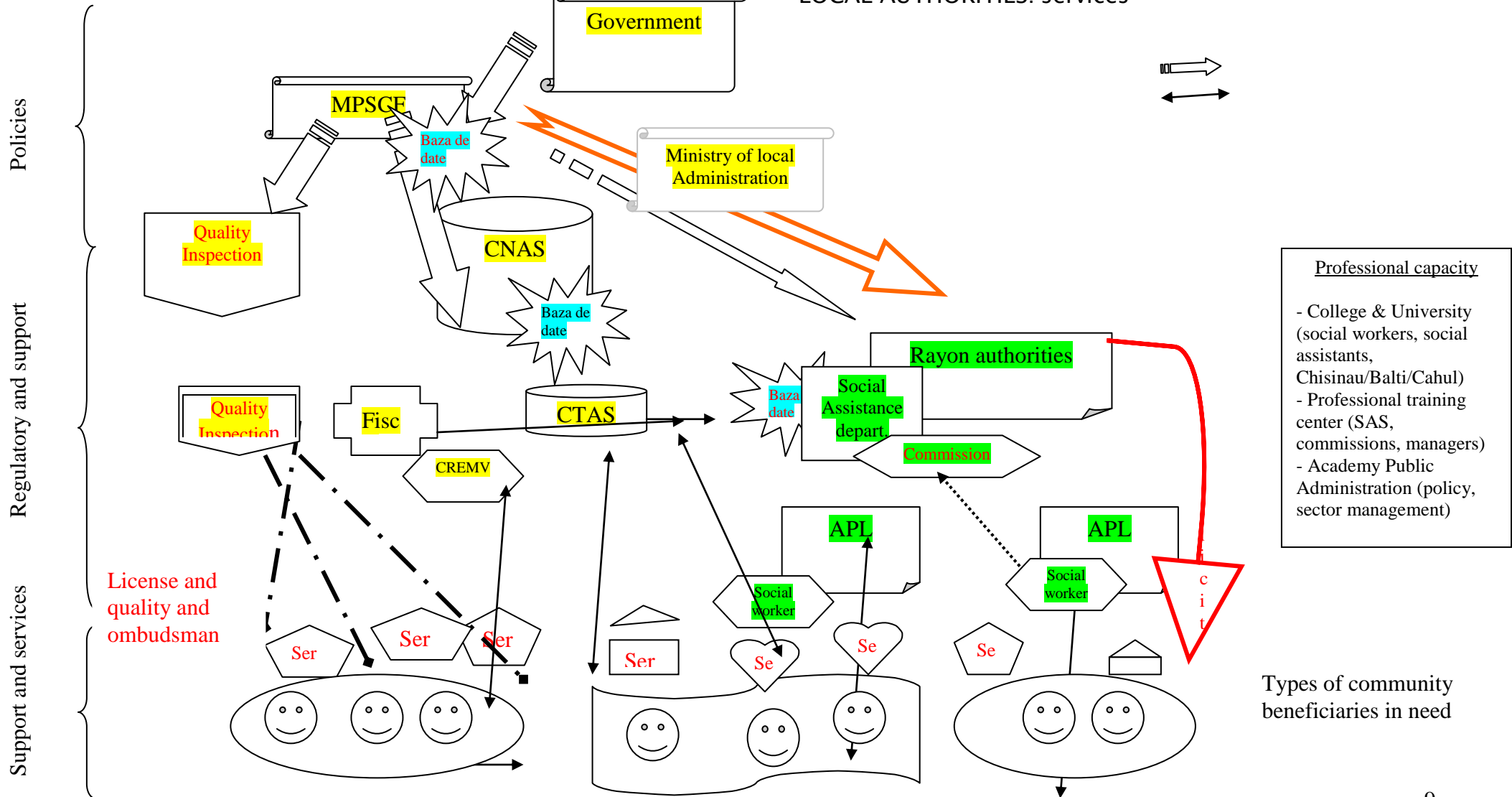
După identificarea principalilor actori de decizie și executare ai sistemului de protecție socială din Moldova devine mai clar înțelegerea mecanismului de funcționare. Prin urmare, devine mai clară înțelegerea insuficienței sau absenței unor componente care ar contribui la funcționarea unui sistem prosper de securitate socială. Astfel, se constată unele dintre cele mai principale concluzii sunt:

- a. Serviciile sociale prestate necesită standarde și evaluare sistematică prin instituirea unui organ special responsabil de verificarea calității serviciilor sociale oferite. Apariția unui inspectorat al calității serviciilor sociale este indispensabil întrucât analiza de sector arată ca este benefică o diversificare a pieții serviciilor, inspectoratul astfel menținând un control al calității.
- b. La nivel de servicii și suport apare necesitatea creării serviciului de licențiere a serviciului social cât și organul de promovare și respectare a drepturilor omului.
- c. Unul dintre cele mai importante priorități este instituirea și consolidarea unei baze de date comune a Ministerului Protecției Sociale cu CNAS și APL.
- d. Colectarea calitativă a datelor în scopul identificării categoriilor defavorizate.

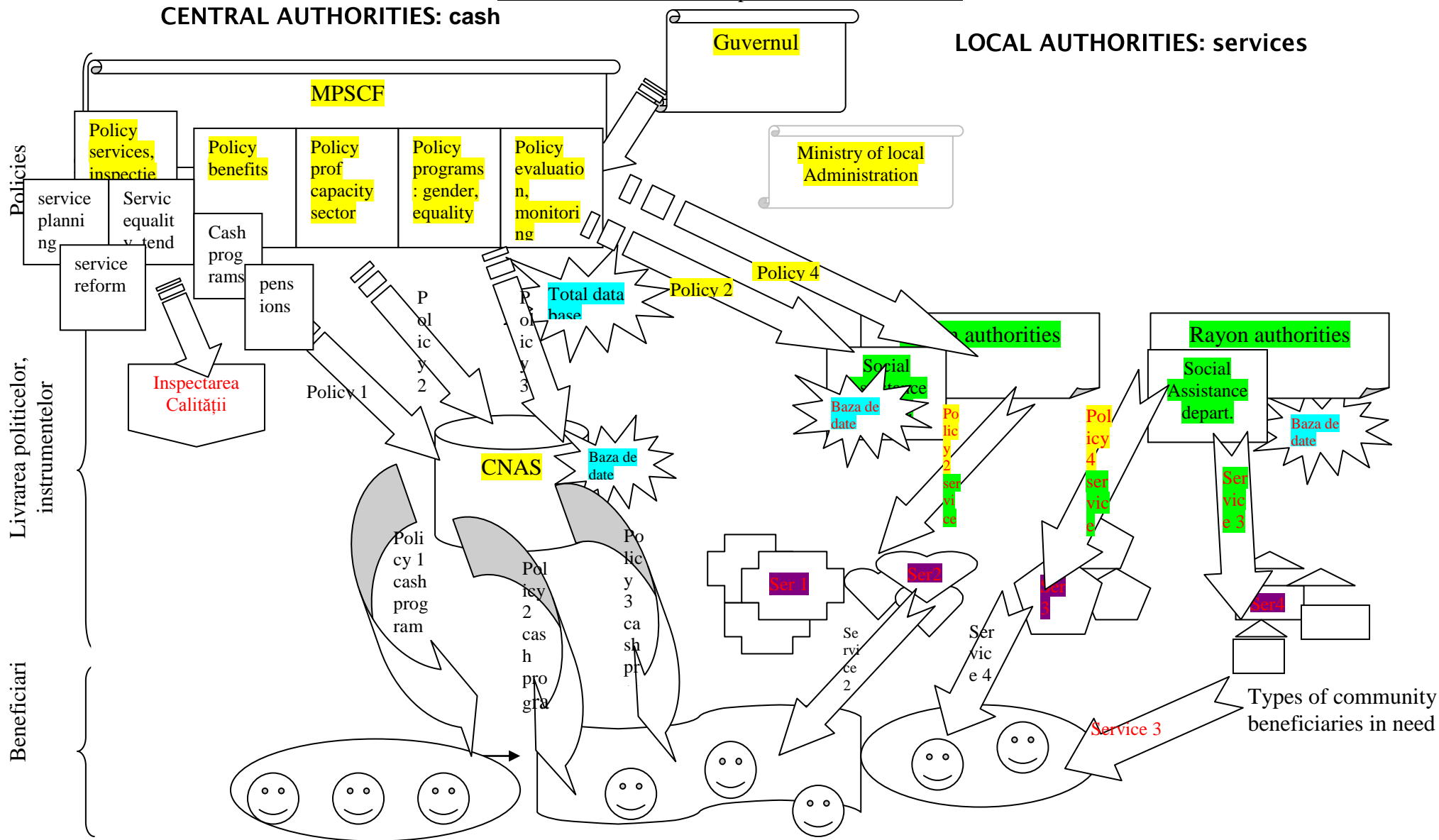
2.1 Viziunea model ideal: instituțional

CENTRAL AUTHORITIES: cash

LOCAL AUTHORITIES: services

3.2 Viziunea model ideal: politici (servicii+bani)

3.3 Explicații

1) MPSFC trebuie să:

- Competente (responsabilitate), capacitate (cunoștințe și abilități), capacitate instituțională (statistici, controlul instrumentelor de politici),
- Cu scopul de a: elabora, formula, coordona și evalua implementarea politicilor,
- Domeniile: copii, familii, vârstnici, grupuri defavorizate,
- Stăpânirea și folosirea instrumentelor ca: beneficii bănești (prin administrarea programelor de către CNAS), servicii sociale (prin administrarea și coordonarea livrării autorităților locale), fiscalitate și taxe (prin administrarea inspectoratelor fiscale).

2a) Crearea sistemului de evaluare a necesităților (planificare):

- 1) asistentul social (APL) + SAS (APR) + CTAS/CNAS, consolidat la nivel MPSFC
- 2) împartășirea informației cu inspectoratul Fiscal,

2b) Crearea sistemului de evaluare a necesităților (livrare, prestare, monitorizare):

- 3) filtrare, tratament individual și dezvoltarea sistemelor (comisii la nivel APR și lucrătorului social/APL screening, avizare, monitorizare),
- 4) Metodologie și capacitatea de folosire pentru diferite tipuri de necesități și soluționarea cazurilor individuale (combinație bani, servicii și testarea veniturilor).
- 5) lucrătorul social + SAS APR + Direcția Asistentului Social (baza de date dezagregată bazată pe prestarea serviciilor sociale).

3) Crearea sistemului de evaluare efectivității și calitatea politicilor și programelor:

- 1) Inspectarea serviciilor sociale (nivel central),
- 2) auto-evaluarea de către prestatorii de servicii (de tipul ISO) + monitorizare APR
- 3) CTAS/CNAS benefits take up

4) Crearea sistemului de evaluare a consolidării capacităților profesionale în sectorul social (raportare la Direcția Resurse Umane a Centrului de Resurse Profesionale/MSPCF)

- 1) Colegii & Universități pentru lucrătorii și asistenții sociali,
- 2) Academia de Public Administration/Professional Resource Center ale Inspectoratelor Sociale, manageri ai serviciilor sociale, lucrătorii SAS

5) Crearea sistemului de acreditare și inspecție asupra calității serviciilor sociale (raportare la Direcția Resurse Umane a Serviciilor Sociale)

- 1) Crearea inspectoratelor centrale sociale,
- 2) Dezvoltarea standardelor serviciilor sociale și ISO,
- 3) Calcularea modelelor antreprenoriale a modelelor de servicii sociale (structura costurilor, pe-copil sau pe-prestator, tehnologia serviciilor, etc).

6) Prestare fezabilă a serviciilor sociale la nivel comunitar

- 1) Metodologia și instrumente pentru prestarea serviciilor sociale
- 2) Promovarea celor mai bune modele practice pentru fiecare tip de serviciu,
- 3) Tender și contractare mecanismelor
- 4) Coordonarea donatorilor pentru fixed asset și investire în transfer de tehnologii
- 5) Inventar comprehensiv și reînnoire continuă a prestării serviciilor disponibile (APL/lucrătorii sociali)
- 6) Planificarea cerere-ofertă și estimarea

7) Separarea mandatelor instituțiilor din sector

Institutia	Competentele institutiei
1. Autoritatile Locale – Lucratorii Sociali	
2. Autoritățile raionale (Direcția Asistență Socială)	
3. Autoritățile raionale – Comisiile Screening	
4. Inspectoratul Social	
5. CTAS/CNAS	
6. Ministerul Protecției Sociale si a Familiei	
7. Ministerul Administrării Publice locale	
8. Ministerul Sănătății-?	
9. Inspectoratul Fiscal	
10.	
11.	
12.	
13.	

3.4 Politicile orizontale

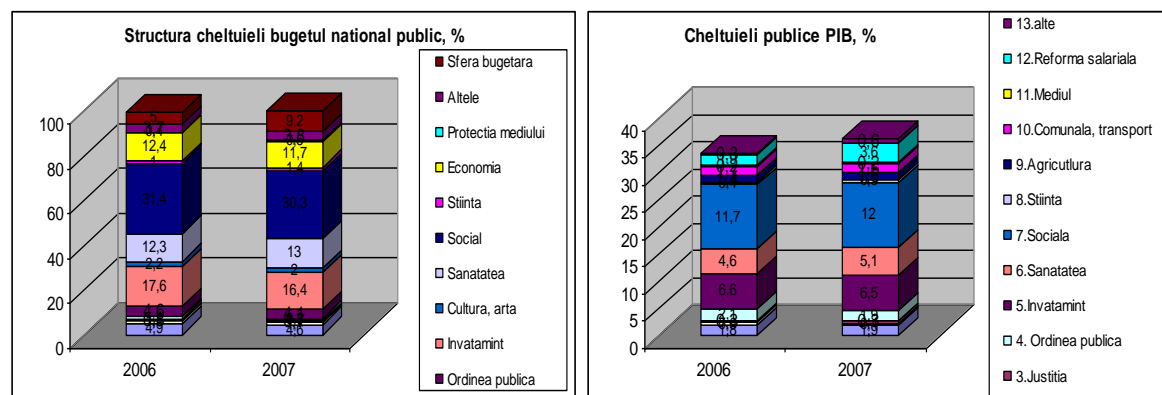
Sistem statistic unic, Finanțarea sectorului serviciilor sociale

4. Priorități de politici

4.0 Abordări generale

- Echitate și egalitate (după necesitate, testate după venit toate programele de asistență socială, inclusiv pensii din asistența socială)
- politicile orientate pe obiective și grupurile beneficiare concrete
- orientate pe dezvoltarea societății: crearea condițiilor mai bune de viață

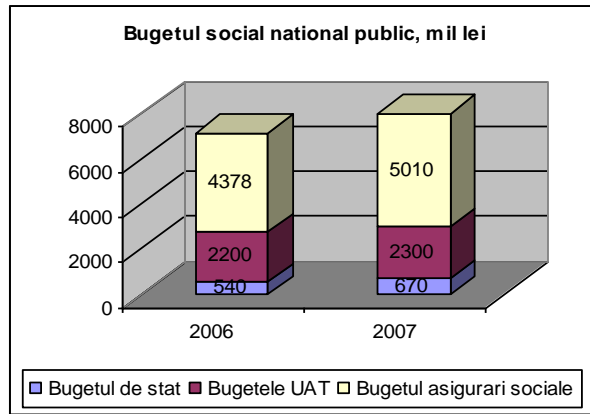
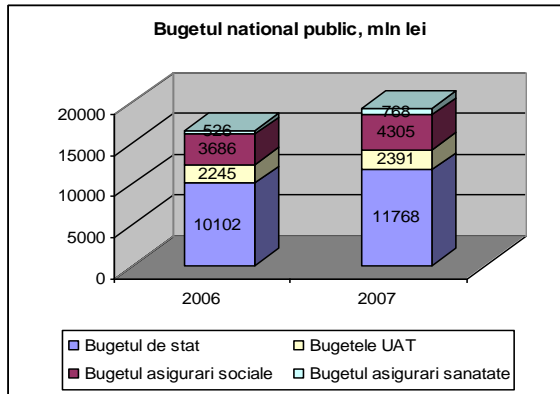
Politicile 2007

Politicile 2012 (in valoarea banilor din 2007)

Menținerea și ușoară creștere a ponderii sectorului în bugetul național public (special bugetul de stat) și PIB

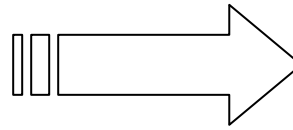
Politicile 2007

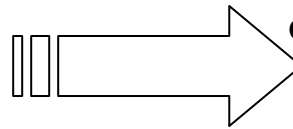
Politicile 2007

Politicile 2012 (în valoarea banilor din 2007)

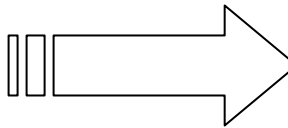
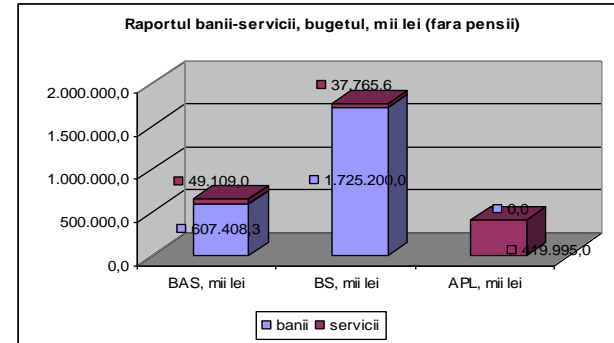
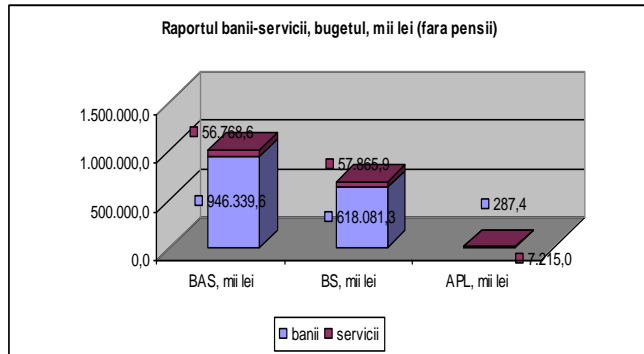
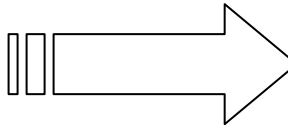
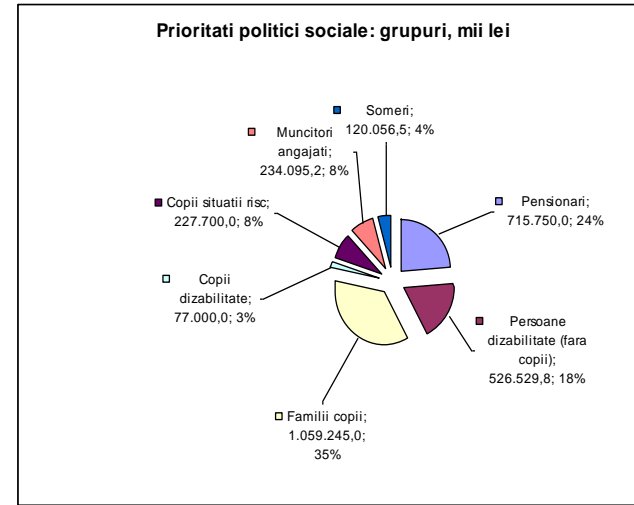
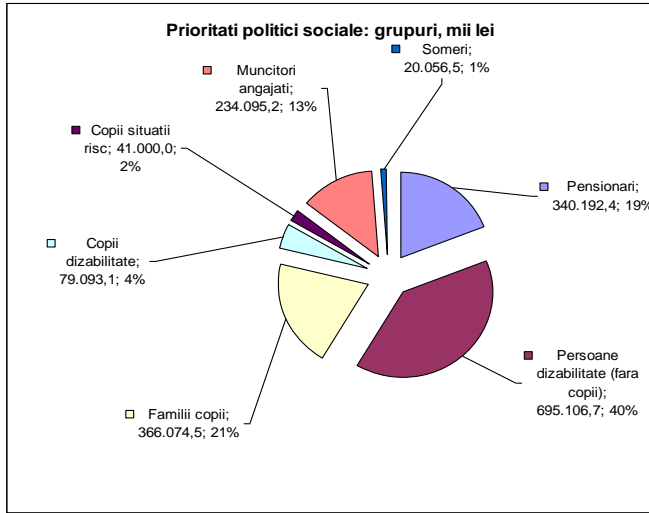
Se menține tendința cu o ușoară creștere a ponderii bugetului de stat și bugetelor locale

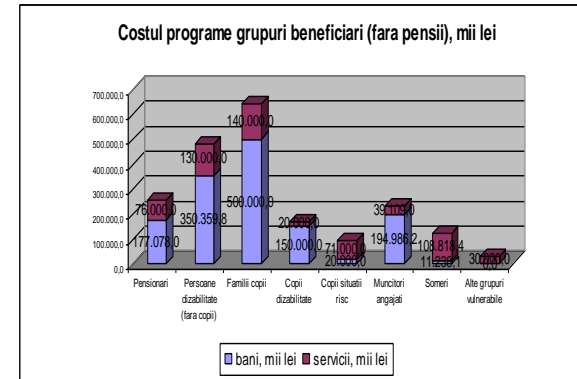
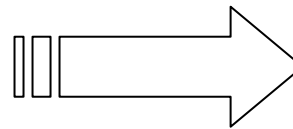
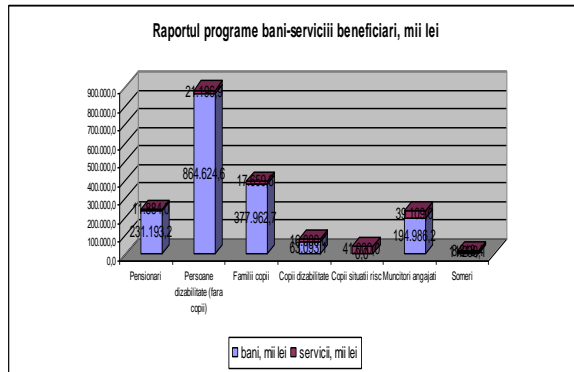

Creșterea ponderii bugetului de stat și bugetelor locale

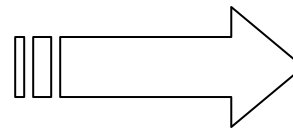
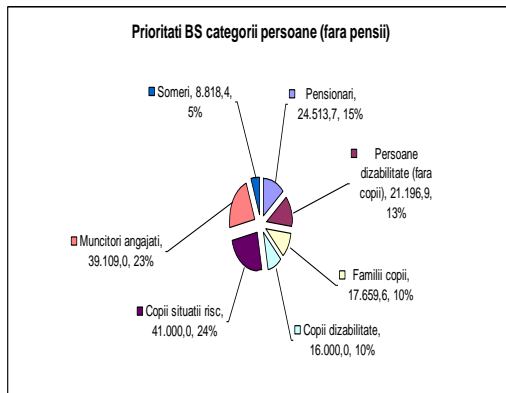

Politicile 2012 (in valoarea banilor din 2007)

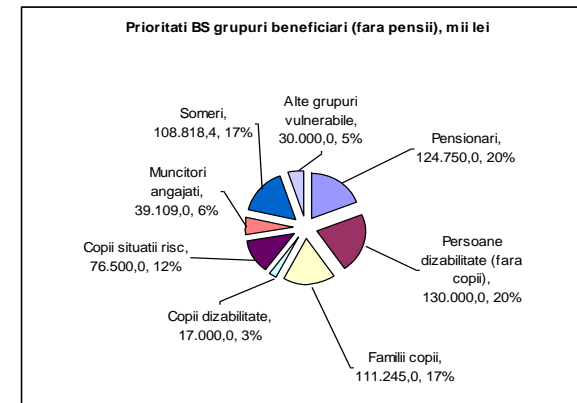

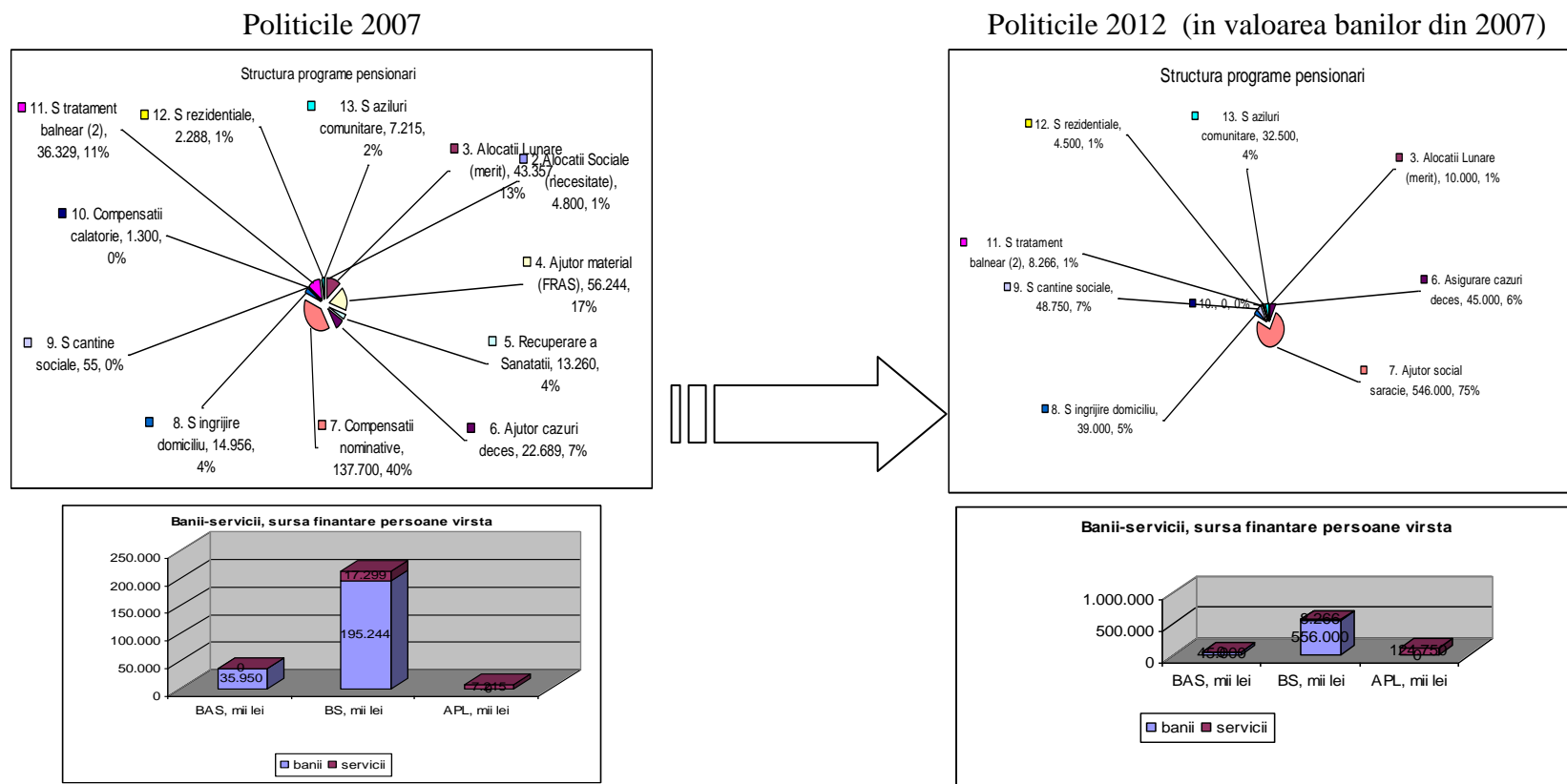
Politicile 2007

Politicile 2012 (in valoarea banilor din 2007)

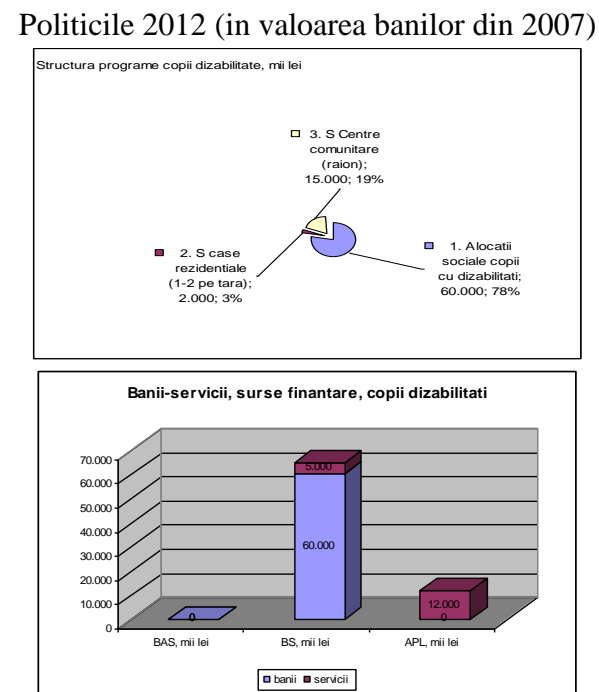
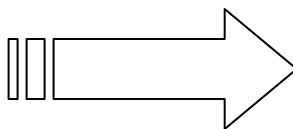
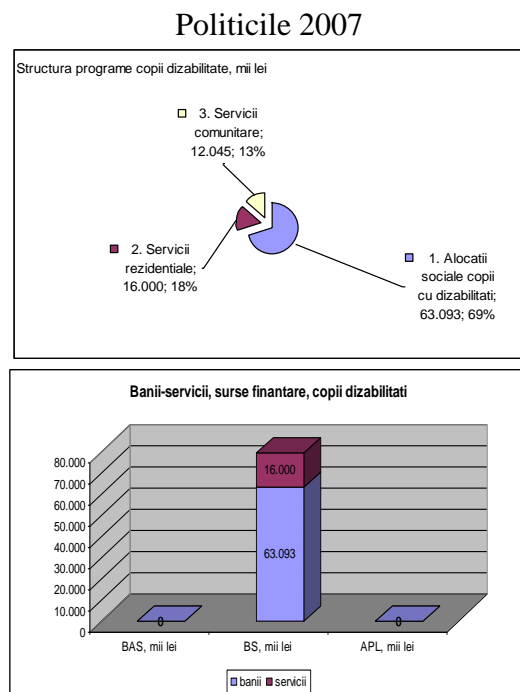
4.1 Persoane în vîrstă, pensionari

Politicele orizontale: A. Stimularea apariției serviciilor comunitare (pînă la 30% din programe orientate pentru persoane în vîrstă) prin: 1) programe de dezvoltare a infrastructurii serviciilor sociale, 2) descentralizarea (autoritățile raionale) serviciilor comunitare și introducerea mecanismului de autonomie financiară în prestarea serviciului social, B. Crearea sistemului de inspectare a calității serviciilor sociale și evitarea abuzului

Politici: 1) ajutorul social axat pe necesitățile pentru persoane sub nivelul de sărăcie, înlocuiește compensații nominative, 2) Serviciile de îngrijire la domiciliu, 3) aziluri comunitare, 4) tratament balnear

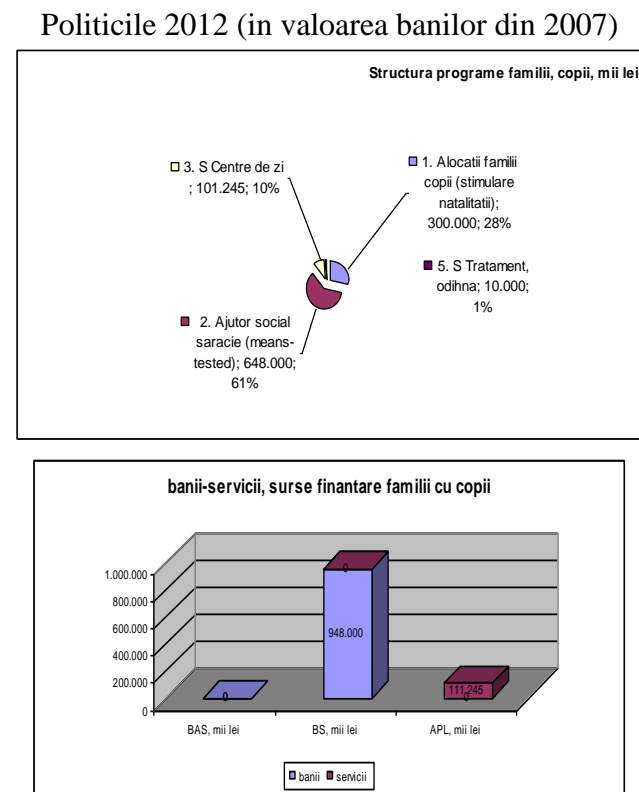
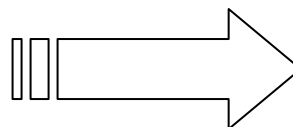
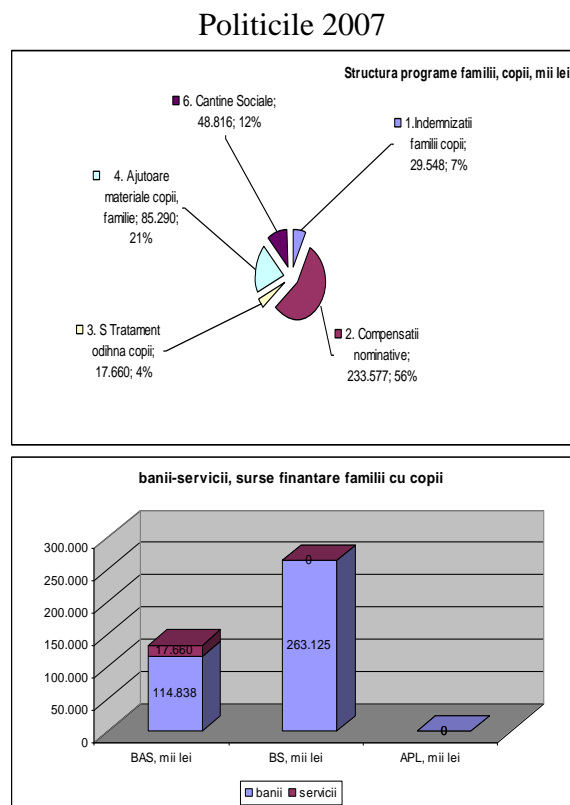
4.2 Copii cu dezabilități,

Politicele orizontale: A. Stimularea apariției serviciilor comunitare (pînă la 10% din programe orientate pentru familiile și copii) prin: 1) programe de dezvoltare a infrastructurii serviciilor sociale, 2) descentralizarea (autoritățile raionale) serviciilor comunitare și introducerea mecanismului de autonomie financiară în prestarea serviciului social, B. Crearea sistemului de inspectare a calității serviciilor sociale și evitarea abuzului

Politici: 1) Alocațiile sociale pentru compensarea necesităților speciale ale copiilor, 2) serviciile comunitare 3) menținerea cu titlu de excepție a centrelor rezidențiale.

4.3 Familii cu copii

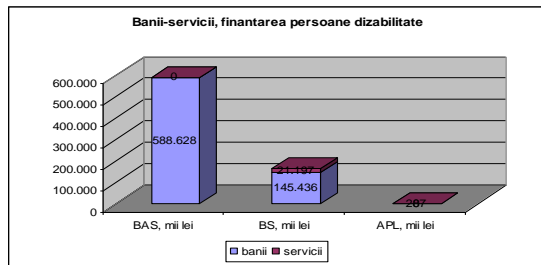
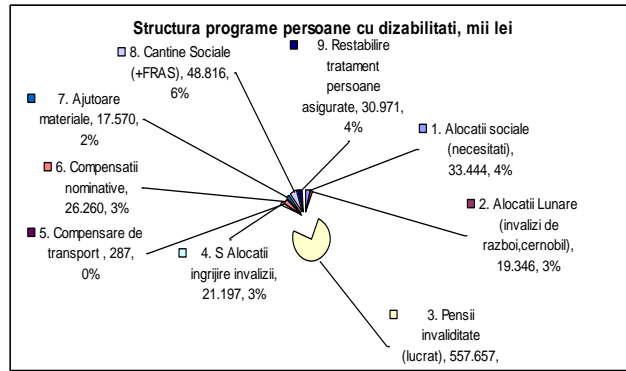

Politicele orizontale: A. Stimularea apariției serviciilor comunitare (pînă la 12% din programe orientate pentru familii și copii) prin: 1) programe de dezvoltare a infrastructurii serviciilor sociale, 2) descentralizarea (autoritățile raionale) serviciilor comunitare și introducerea mecanismului de autonomie financiară în prestarea serviciului social, B. Crearea sistemului de inspectare a calității serviciilor sociale și evitarea abuzului

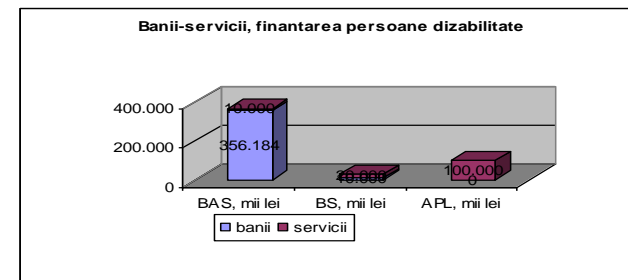
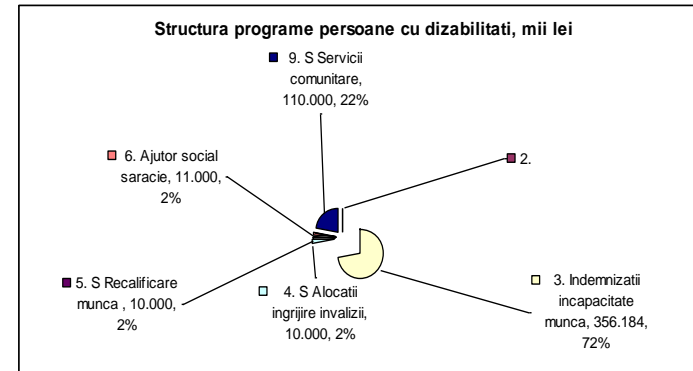
Politici: 1) ajutorul social axat pe necesitățile familiilor care se află sub nivelul de sărăcie, înlocuiește compensații nominative, 2) alocațiile pentru creșterea copilului, nașterea copilului pînă la vîrsta de 16 ani vor constitui pînă la 50% din programele orientate spre copii și familie.

4.4 Persoane cu dizabilități

Politicile 2007

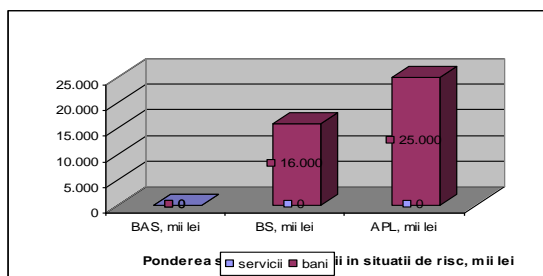
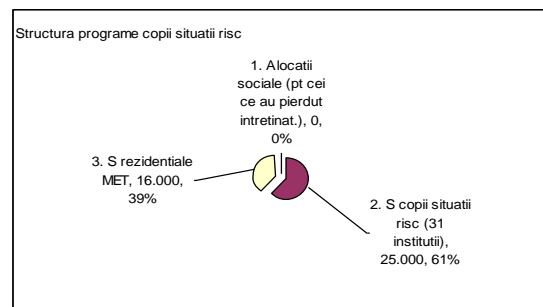
Politicile 2012 (in valoarea banilor din 2007)

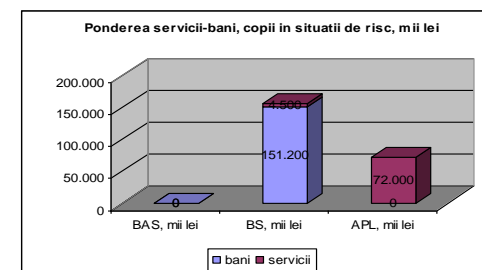
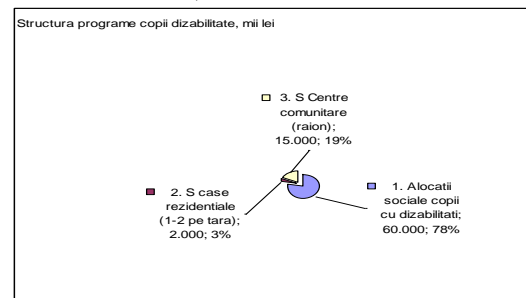
Politicile orizontale: A. Stimularea apariției serviciilor comunitare (pînă la 15% din programe orientate pentru familii și copii) prin: 1) programe de dezvoltare a infrastructurii serviciilor sociale, 2) descentralizarea (autoritățile raionale) serviciilor comunitare și introducerea mecanismului de autonomie financiară în prestarea serviciului social, B. Crearea sistemului de inspectare a calității serviciilor sociale și evitarea abuzului
 Politici: 1) ajutorul social axat pe necesitățile familiilor care se află sub nivelul de sărăcie, înlocuiește compensații nominative, 2) alocațiile pentru creșterea copilului, nașterea copilului pînă la vîrsta de 16 ani vor constitui pînă la 50% din programele orientate spre copii și familie.

4.5 Copiii în situații de risc

Politicile 2007

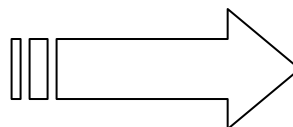
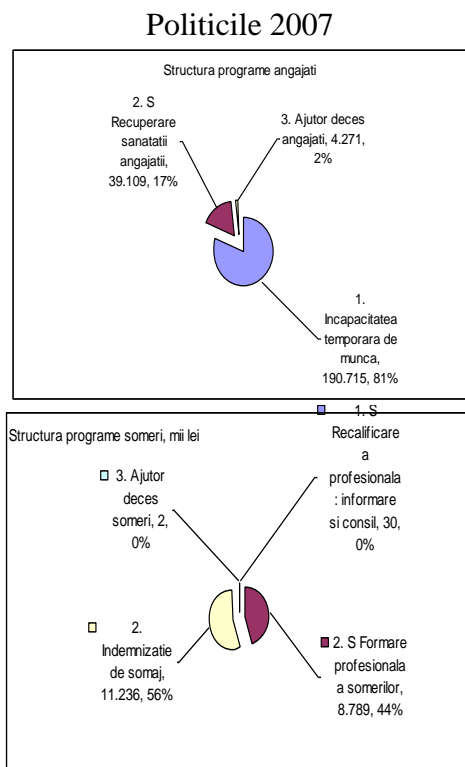
Politicile 2012 (în valoarea banilor din 2007)

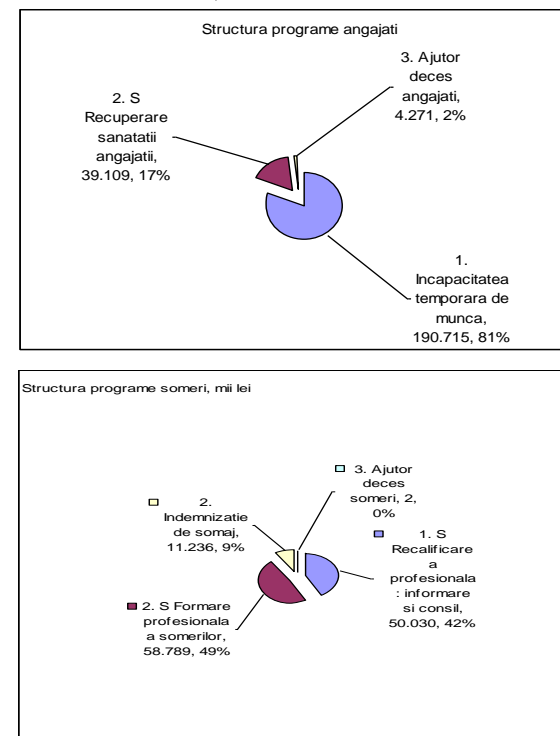
Politicile orizontale: A. Stimularea apariției serviciilor comunitare (până la 60% din programe orientate pe copii) prin: 1) programe de dezvoltare a infrastructurii serviciilor sociale, 2) descentralizarea (autoritățile raionale) serviciilor comunitare și introducerea mecanismului de autonomie financiară în prestarea serviciului social, B. Crearea sistemului de inspectare a calității serviciilor sociale și evitarea abuzului

Politici: 1) alocația socială pentru adopția socială a copilului, 2) alocațiile pentru creșterea copilului, nașterea copilului până la vârsta de 16 ani.

4.6 Angajați și șomeri

Politicile 2012 (in valoarea banilor din 2007)

Politicile: 1) Serviciile de recalificare profesională, 2)

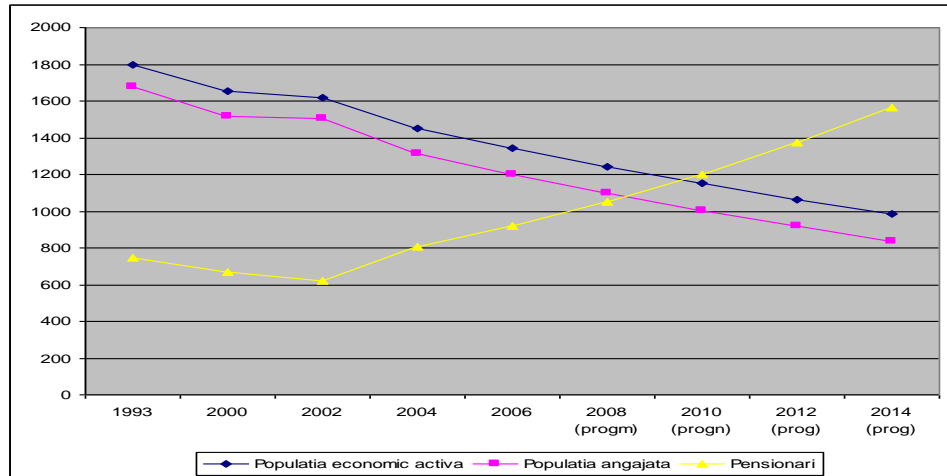
4.7 Servicii comunitare pentru victimele traficului, victimele violenței în familie, alte probleme sociale

De adaugat!

ANEXA 1. Analiza programelor si politicilor actuale

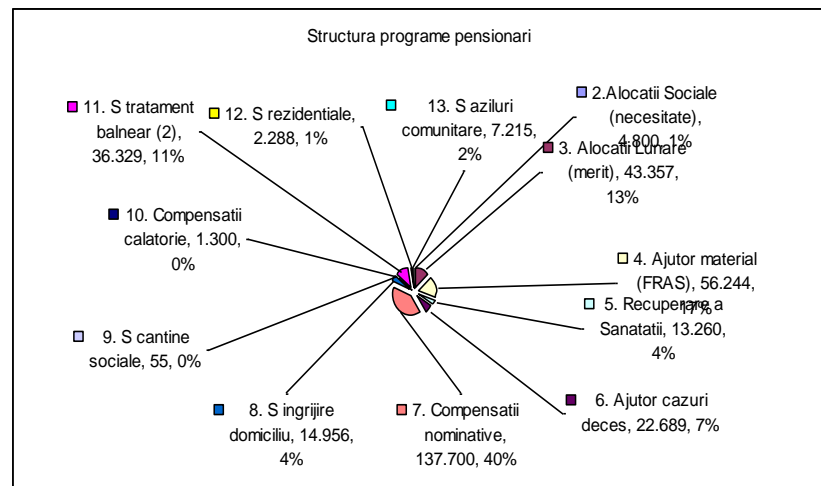
A1.1 Grupul beneficiar: Persoane în vîrstă și pensionari

Numărul total al pensionarilor in 2007 este de 621,400, in contextual a 3. 581,100 ce constituie numărul total al populației⁷. Raportul dintre populația activa si numărul pensionarilor este de 2,2.

Exista o serie de programe adresate acestei categorii, realizate atît cu scopul de a sprijini coeficientul înalt de dependenta a populației active si numărul pensionarilor cit si de a oferi pensionarilor un sistem durabil si consistent de pensii. Vedem inasa ca unele programe nu sunt ajustate in totalitate la necesitățile acestei categorii.

Structura si ponderea programelor

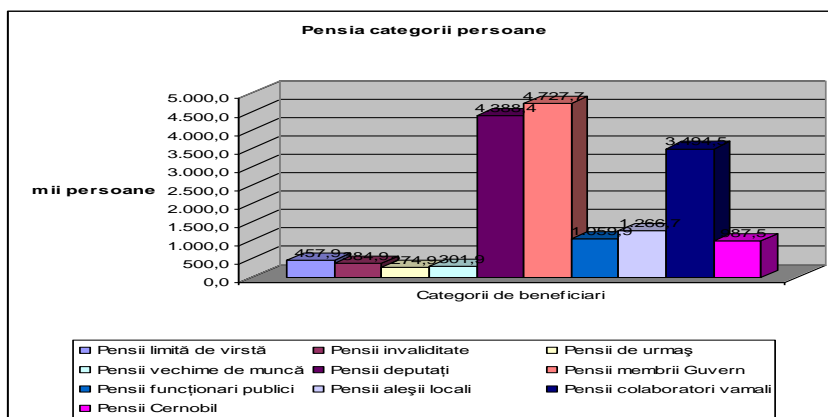
Tabelul ... Analiza portofoliului de politici

Valoarea sociala (rezultate, impactul) a programului

⁷ Raportul Social, 2006, p.25

	Valoarea sociala mica	Valoarea sociala buna (eficienta, eficace)
Finanțarea buna a programului	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Programul Alocatii lunare - de merit</u> • <u>Program tratament odihna pensionari si veterani</u> • <u>Programul servicii rezidentiale pentru persoane in etate</u> • <u>Programul de compensatii nominativ</u> 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Programul ajutor in cazuri de deces</u> • <u>Programul servicii de reabilitare si tratament balneo-sanatoria</u>
Gradul de finanțare		
Finanțarea insuficienta a programului	<u>Programul de ajutor material</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Programul Pensii (depinde de grupuri de beneficiari)</u> • <u>Programul alocații sociale</u> • <u>Programul Servicii pentru îngrijirea bătrânilor la domiciliu</u> • <u>Programul Servicii cantine de ajutor social</u> • <u>Programul servicii sociale revidentiale pentru persoane in etate</u>

1. Programul Pensii: Acesta este principalul program de asigurare socială, finanțat din asigurările sociale. Este un program necesar, care ar avea nevoie de mai multe surse financiare pentru a realiza obiectivul propus⁸, cit si de ameliorare privind distribuirea echitabila si suficienta⁹.

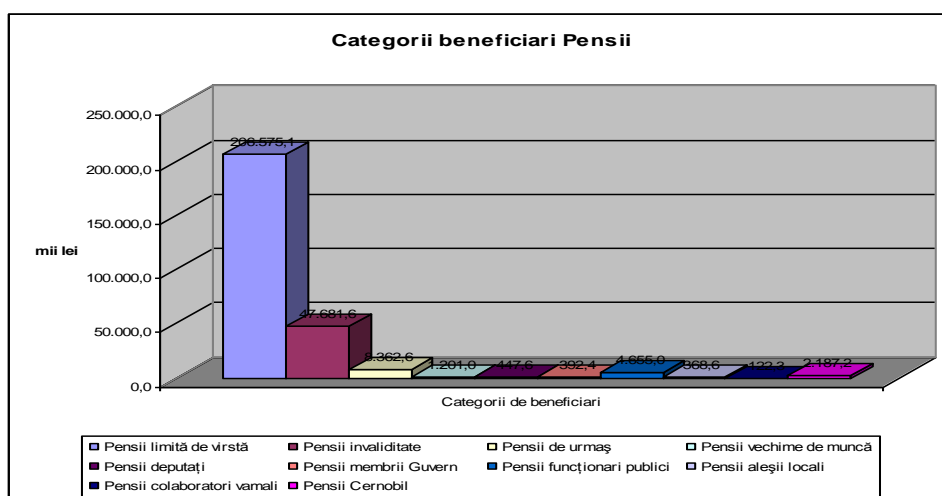

Valoarea totala a programului de pensii este 3 125 881, 4 mii lei. Conform distribuției după categoriile de pensionari, cea mai mare alocație este pentru pensia după vîrstă, urmată de pensii

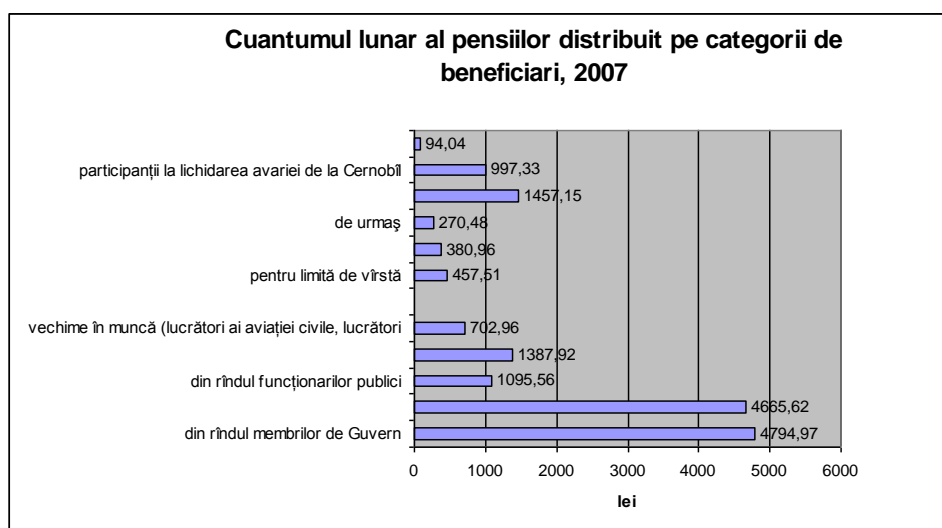
⁸ 3 categorii de beneficiari: membrii Guvernului, Deputații și lucrători de vamă, în proporție de 50% sunt finanțati din bugetul de stat, astfel sunt privilegiați, primind peste 9 ori pensii mai mari decît pensia altor categorii de persoane.

⁹ Regulamentul cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.417 din 3 mai 2000 (în continuare – Regulament)

pentru deputați, colaboratori vamali, funcționari publici, pensii de invaliditate și celelalte tipuri de pensii.

Astfel, pensiile sunt distribuite în felul următor.

2. Programul alocații sociale¹⁰: este pentru persoanele care nu sunt eligibile pentru pensii, dar au atins vârsta de pensionare. *Acest subprogram este finanțat de bugetul de stat¹¹¹².* În 2005, de acest program au beneficiat **45.3 mii persoane, valoarea cuantumului alocației sociale pentru persoanele vârstnice este de 62 lei/lunar. Suma totală a programului este 4,8 mil. lei¹³.**

3. Programul Alocații lunare - de merit¹⁴: protecția socială suplimentară a invalizilor de război, a participanților la cel de-al doilea război mondial și a familiilor lor. Alocațiile lunare se acorda persoanelor vârstnice sau aproape de vârsta de pensii care au fost participanți la război și foștii deținuți politici, persoane decorate cu ordine și medalii, Participanții la blocada de la Leningrad, unul din părinți inapt de muncă al participanților la luptă pentru apărarea integrității teritoriale și

¹⁰ Legea nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni

¹¹ nu se reglementează prin Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14.10.98

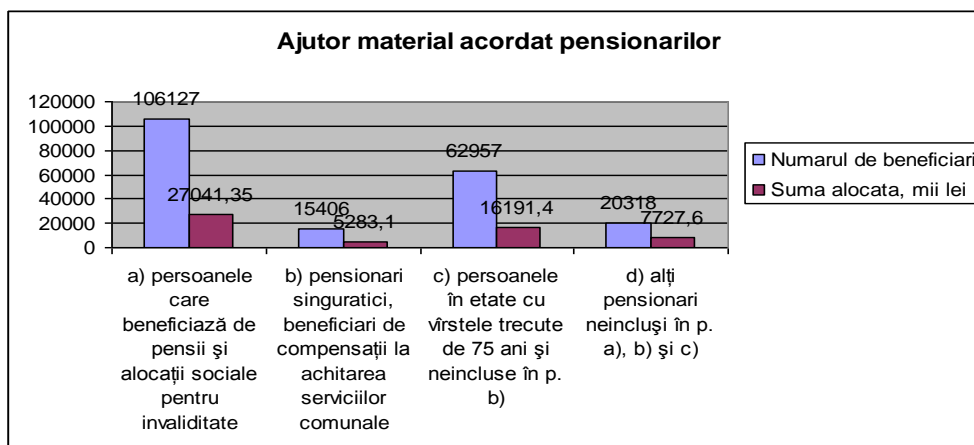
¹² Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului al RM. *Sistemul de Pensii al Republicii Moldova: expertiza actuarială*, p.17

¹³ Ibidem.

¹⁴ Legii nr.121-XV din 3 mai 2001 cu privire la protecția socială suplimentară a invalizilor de război, a participanților la cel de-al doilea război mondial și a familiilor lor.

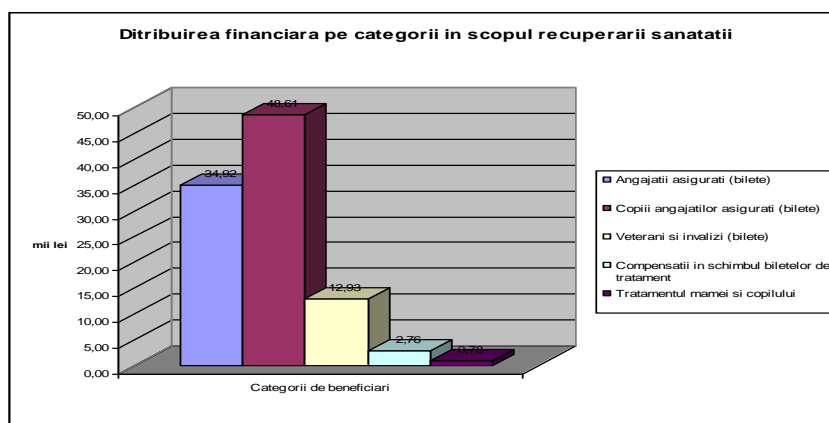
independenței Republicii Moldova, în rîndurile Armatei Sovietice, avariei de la Cernobîl în suma de la 50 la 200 de lei. Numărul total al beneficiarilor – **17690**, **costul total al programului este finanțat din bugetul de stat în sumă de 43 356,5 mii lei.**

4. Programul de ajutor material este adresat persoanelor socialmente defavorizate, cu cea mai mare incidență a sărăciei¹⁵, quantumul plății medii este 282 de lei și este achitat din sursele Fondului Republican de asistență a populației. **Valoarea totală a programului pentru această categorie de persoane este 56 243,45 mii lei. Beneficiari: 204808.**

5. Program tratament odihna pensionari și veterani

Fondul de recuperare a Sănătății este în valoare de 86 255,2¹⁶. Valoarea programului lei de tratament și odihna pentru pensionari și veterani constituie 13.260,4 mii. Numărul de beneficiari 5.387,0 veterani, pensionari.

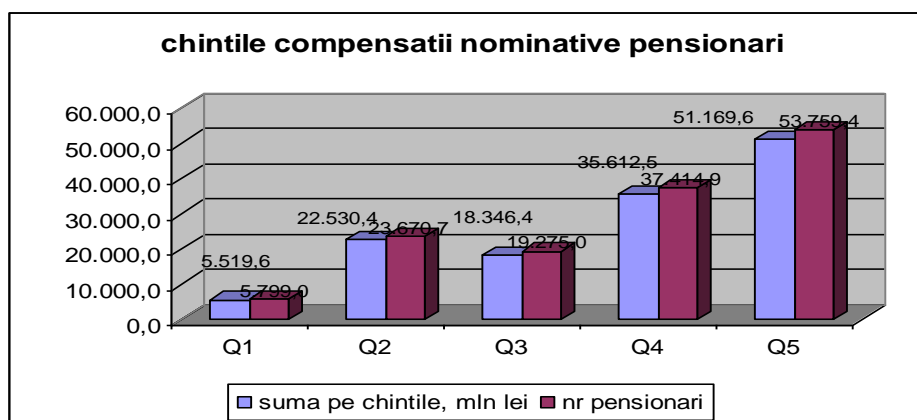
6. Programul ajutor în cazuri de deces

Quantumul ajutorului de deces se stabilește anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale și constituie **700 lei**. Acest program face parte din Fondul de indemnizații și are valoarea de **26962,8 mii lei** din asigurări sociale. Numărul total de beneficiari este 38 539 persoane. Numărul total decedați în 2005 este 44 689.

¹⁵ Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1083 din 26 octombrie 2000 „Privind punerea în aplicare a Legii Fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației”,

¹⁶ RAS, 2006, p. 41.

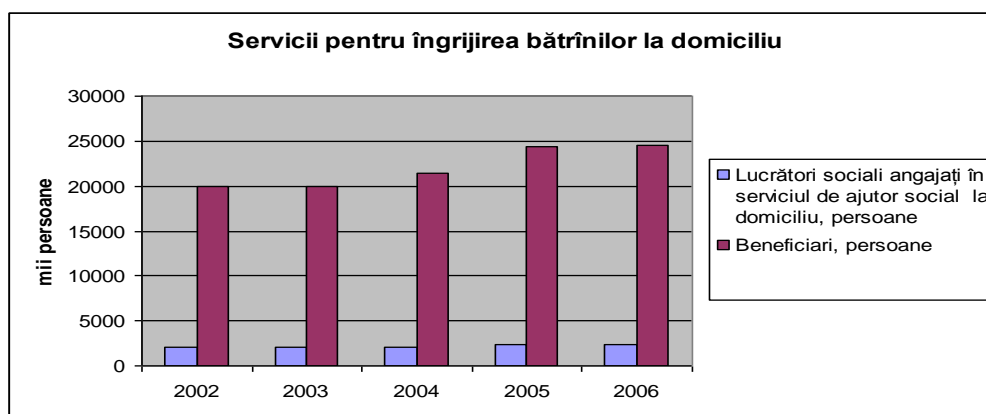
7. Programul de compensații nominative¹⁷, finanțat din bugetul de stat, intenționează să aibă ca beneficiari persoanele cu venituri mici, programul are nevoie să fie perfecționat pentru a beneficia într-adevăr persoanele cu venituri foarte mici, în secțiunea de mai jos se demonstrează aspectele ineficiente a programului. Numarul de beneficiari 150 mii persoane. **Costul programului este peste 137,7 mln lei**¹⁸.

Concluzia

8. Programul Servicii pentru îngrijirea bătrânilor la domiciliu¹⁹

24 508 persoane solitare și inapte de muncă au beneficiat de îngrijire la domiciliu însoțită de 2 326 de lucrători sociali. Costul programului este finanțat din sursele APL cu fondurile complementare din bugetul public. Costul programului este de 2.326,0²⁰.

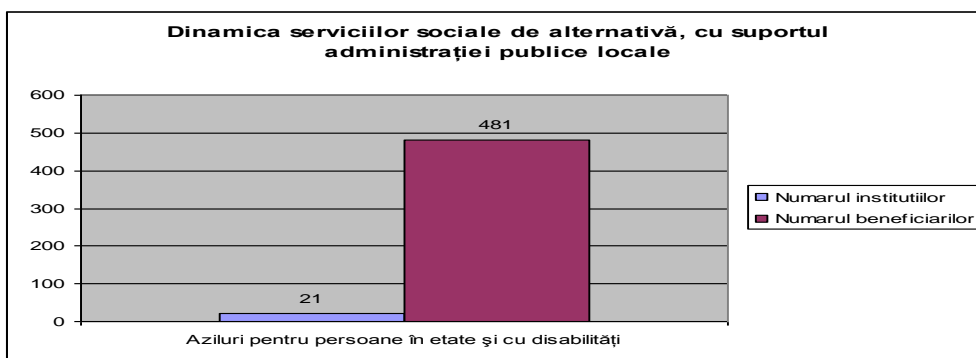

Sursa: MPSFC

¹⁸ Estimările în baza Raportului evaluării SCERS 2006, p. 90, Raportul Social 2006, p.50

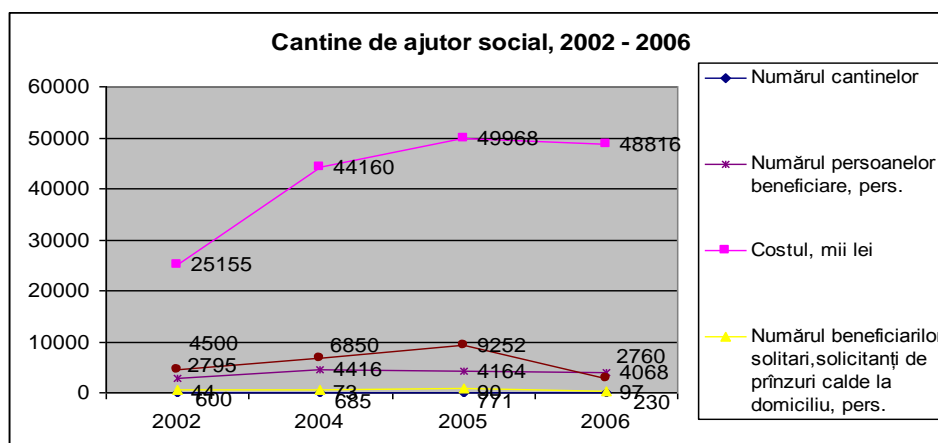
¹⁹ HG nr. 688 din 10 iunie 2003 „cu privire la structura și statele de personal ale primăriilor satelor” și HG nr.689 din 10 iunie 2003 „cu privire la organigrama și statele de personal ale apartutului președintelui raionalului”

²⁰ Costul estimativ

9. Programul Servicii cantine de ajutor social²¹

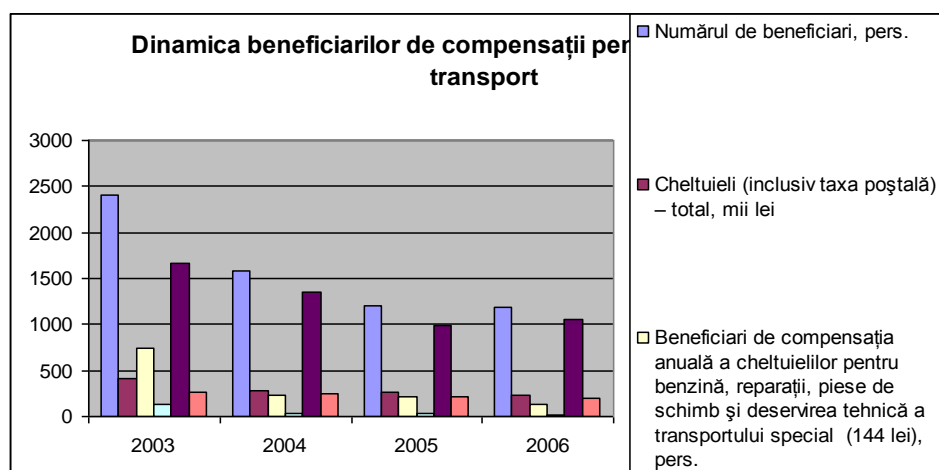
Costul programului depășește 50 mii lei. Din care beneficiază peste 4 000 persoane, costul de zi pe persoană constituie până la 13 lei. Actualmente funcționează 97 cantine de ajutor social. Cele mai multe cantine de ajutor social sunt deschise și activează în mun. Chișinău (12) și mun. Bălți (9), raioanele Cahul (11), Ialoveni (6), Cantemir (5), Ștefan-Vodă (5), Ungheni (5). În restul raioanelor numărul cantinelor de ajutor social variază între 1 și 4. O implicare mai puțin activă a autorităților administrației publice locale în dezvoltarea serviciilor de alimentare a persoanelor vulnerabile se observă în raioanele Basarabeasca, Călărași, Ciadâr – Lunga, Nisporeni, Orhei, Telenești și Vulcănești, raioanele unde nu funcționează nici o cantină de ajutor social.

10 Programul de compensare a calatoriilor de transport

Numarul total al beneficiarilor acestui program este de 1192, in marime in 221,4.

²¹ Legea nr. 81-XV din 28 februarie 2003 privind „cantinele de ajutor social” și regulamentul tip cu privire la funcționarea cantinelor de ajutor social HG nr.1246 din 16 octombrie 2003

11. Programul servicii de reabilitare si tratament balneo-sanatorial²² - cele 2 centre ale MPS

Distribuirea biletelor de reabilitare medicală se realizează pentru persoanele în vârstă și cu dizabilități, aprobat prin ordinul Ministrului Muncii și Protecției Sociale nr. 32 din 09.06.2003. Aceste categorii beneficiază de bilete de reabilitare medicală în condițiile prezentului Regulament persoanele în vârstă și cu dizabilități de la vârsta de 18 ani aflate în evidența direcțiilor / secțiilor asistență socială și protecție a familiei. Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului are în subordinea sa două Centre republicane de reabilitare pentru invalizi și pensionari „Speranța” din or. Vadul lui Vodă și „Victoria” din or. Sergheevca, Ucraina. Costul total al programului din 2002 în 2006: **53 852 374,5 mii lei pt. Victoria, 55 008 356,28 pentru Speranța**, iar numărul total de persoane în vîrstă și cu dizabilități – 8790.

12. Programul servicii rezidențiale pentru persoane în etate

Subordonate MPSCF

1 144 persoane din azilurile republicane în Chișinău, Cocieri, Hîncești și Orhei. Costul programului este ... și pe beneficiar/persoană este ...

13. Programul servicii comunitare pentru persoane în etate și cu dizabilități

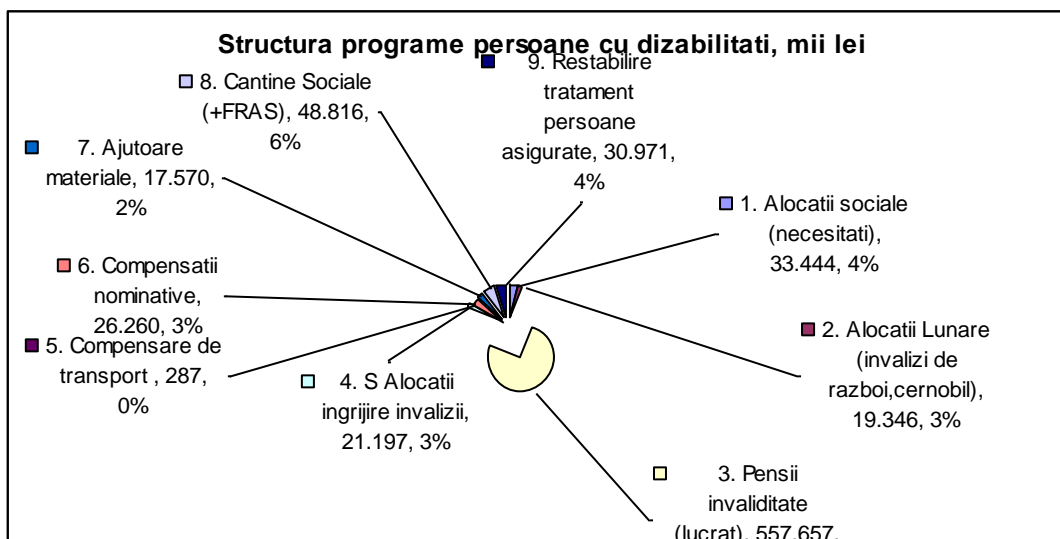
Subordonate APL

481 persoane, 21 de aziluri. Costul programului este și pe beneficiar/persoană este ...

A1.2 Grupul beneficiar: Persoane cu dizabilitate

Structura programelor

²² Ministerul Protecției Sociale, regulamentul ordinul nr.31 din 19 august 1999 și regulamentul nr. 32 din 09.06.2003

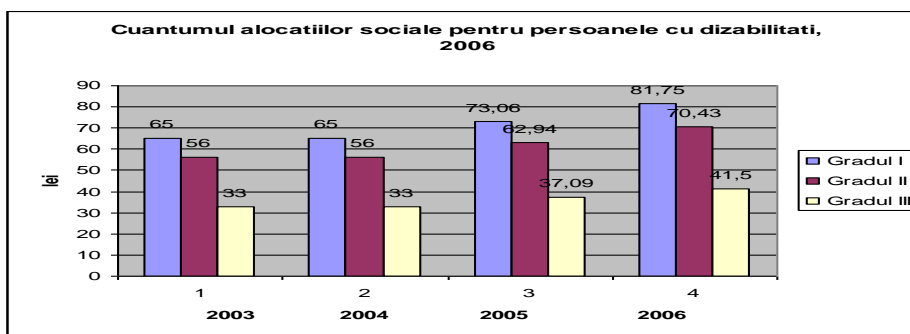

Tabelul ... Analiza portofoliului de politici

	Valoarea sociala (rezultate, impactul) a programului	
	Valoarea sociala mica	Valoarea sociala buna
Finanțarea buna a programului	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Programul „Alocatii lunare”, de merit</u> • <u>Programul Pensii de invaliditate</u> • <u>Programul Compensatii nominative</u> • <u>Ajutoare materiale</u> 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Programul de determinare a incapacitatii de munca</u>
Gradul de finanțare		
Finanțarea insuficienta a programului	Cantinele sociale	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Programul alocații sociale</u> • <u>Programul alocații pentru îngrijire a invalizilor</u> • <u>Reabilitare tratament</u>

1. Programul alocații sociale²³ este atribuit cu condiția ca beneficiarul nu se afla la întreținerea deplina a statului. Beneficiari - 2384, valoarea programului este 33.444,0 lei si cuantumul lunar primit este de 81,75 lei.

²³ Legea nr 335-XV din 7.10.2005, Legea 363-XVI din 23.12.2005.

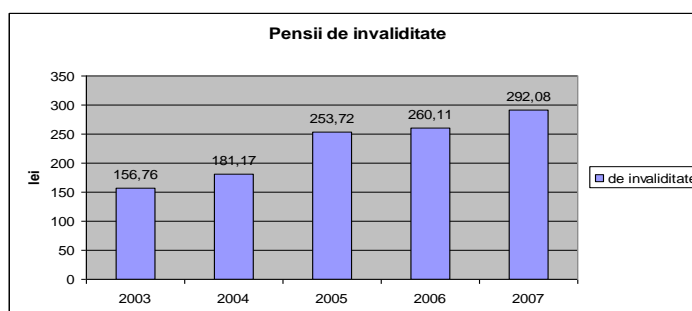
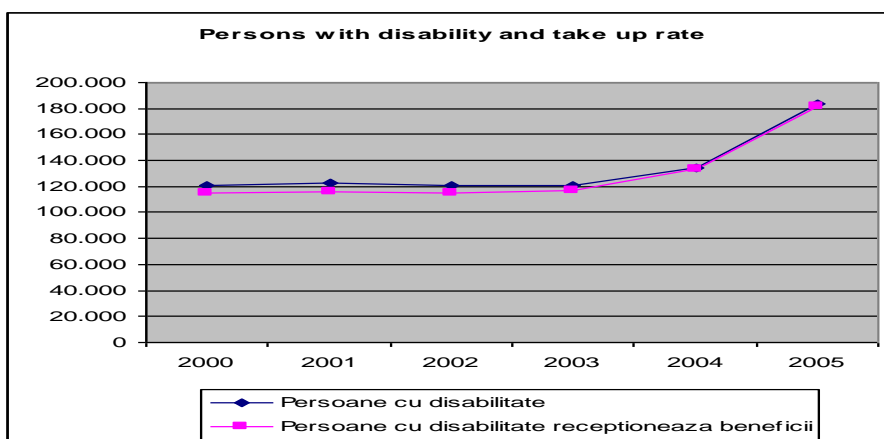

2. Programul „Alocatii lunare”, de merit: pentru invalizii de război.

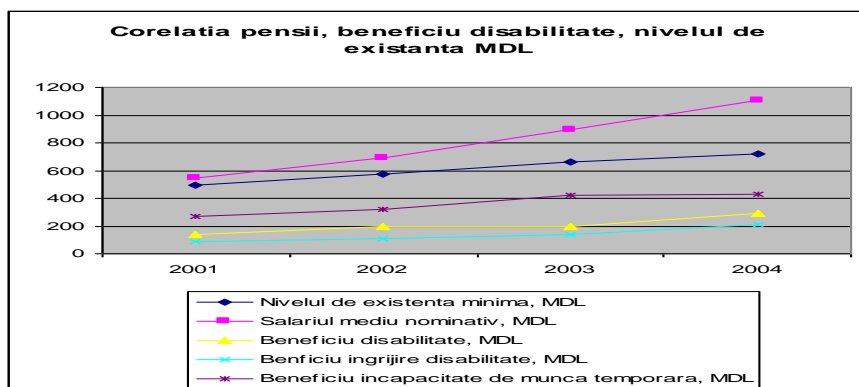
Beneficiari 4665 de invalizi de război, care primesc cuantum mediu de 316 lei.

Costul programului: 19.345,8

3. Programul Pensii de invaliditate²⁴. Persoanele cu dizabilitati care sunt asigurate de asemenea primesc pensii de invaliditate. Administrat de CREMV si CNAS. Din 164,900 mii invalizi, 126,460 primesc pensii de invaliditate.

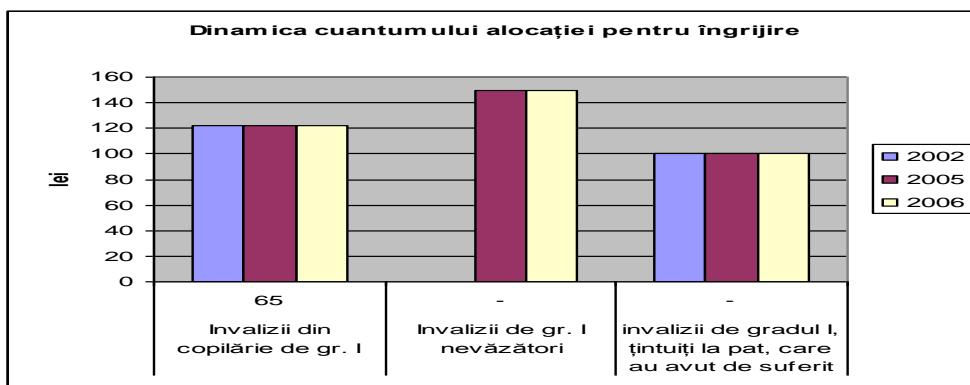
²⁴ Legea alocațiilor sociale nr. 499-XIV din 14 iulie 1999

Suma totala a programului 557 656,8 mii lei.

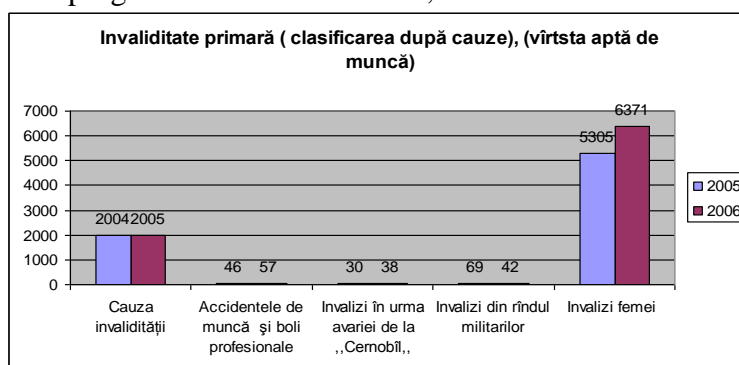
4. Programul alocatii pentru îngrijire a invalizilor²⁵. Alocatia pentru ingrijire se stabileste persoanelor, care nu indeplinesc conditiile pentru obtinerea dreptului la pensie de asigurari sociale. Alocatia pentru ongrijire se acorda cu conditia ca persoana beneficiara nu se afla la ontreținerea deplina a statului.

Suma totala a programului 21 196, 9 mii lei. Numarul beneficiari este de 11.776

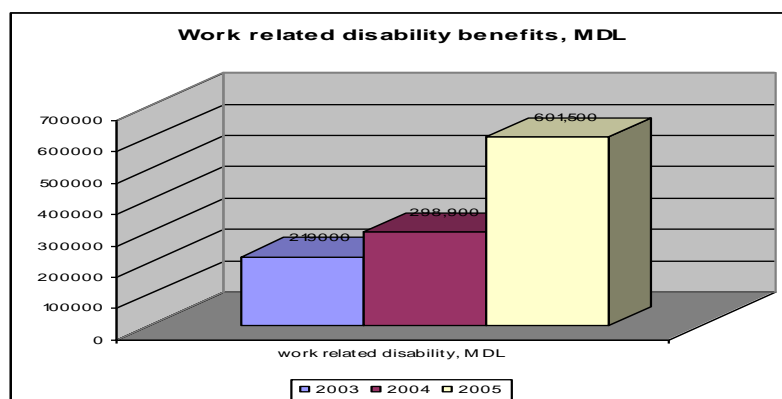
5. Programul de determinare a incapacitatii de munca

Astfel de indemnizatii fac parte din cheltuielile Fondului de asigurari sociale ale salariaților, si costul programului este de 283398,7 in 2005²⁶.

²⁵ Legea 45-XIV din 3.03.2006

²⁶ Raport pe invaliditate, p. 85

6. Program de compensare de transport²⁷

Invalizii de gradul I și II, copiii invalizi pînă la vîrsta de 16 ani și persoanele care însoțesc un invalid de gr. I sau un copil invalid au dreptul la compensații la călătoriile în transportul urban, suburban și interurban. Aceste compensații se acordă din bugetele locale²⁸. Compensațiile se acordă lunar, trimestrial, semestrial sau chiar anual în unele raioane.

Beneficiari – 1052 persoane

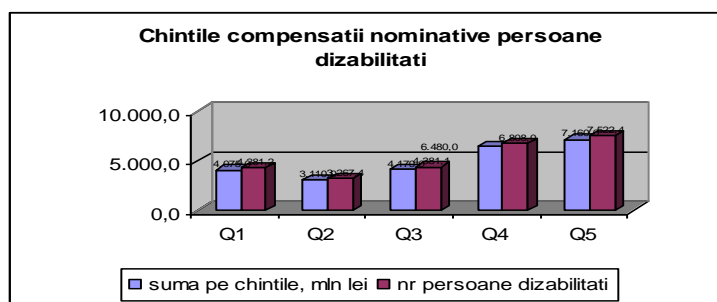
Cuquantum de compensare a transportului – 221 lei.

Total program: 287, 4 mii lei

7. Programul Compensatii nominative

Cuquantumurile sunt determinate in functie de costul nominativ al serviciilor prestate pentru o persoana. (plata cheltuielilor comunale, procurarea carburului, etc.) In dependenta de gr. De invaliditate se aloca procentajul de compensatii. *Suma programului 25 mln lei și numărul de beneficiari este 26 mii persoane.*

Numarul inval. Benef.: 157.152. Suma totala pt. compen. Nomin. Pentru invalizi: 126.484,2

8. Ajutoare materiale

costul total al programului pentru pensionari si invalizi ce primesc alocații sociale este de 27041,35, cu număr de pensionari si invalizi beneficiari de 106127.

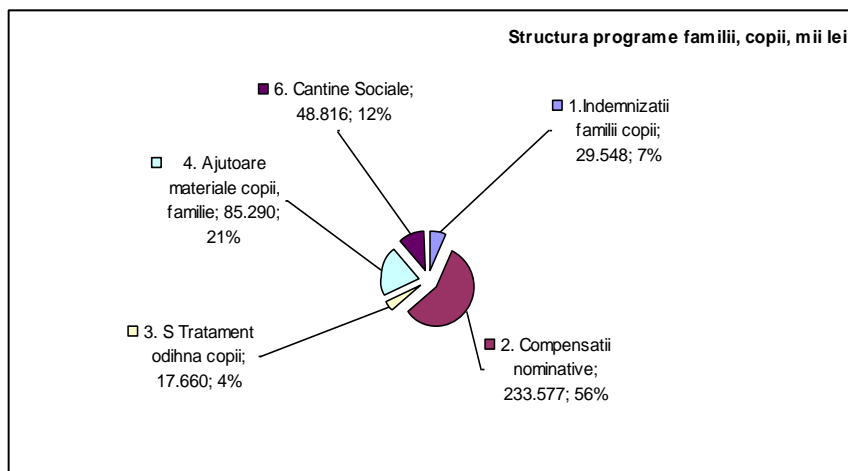
9. Cantine sociale (FRASP)

²⁷ În conformitate cu Legea nr. 821 - XII din 24.12.1991 „Privind protecția socială a invalizilor”, cu Legea nr. 934 - XV din 14.04.2000 „Pentru modificarea unor acte legislative”

²⁸ Analiza Protecției Sociale ale Invalizilor in RM,

10. Restabilire tratament

A1.3 Grupul beneficiar: Familii si copii

Tabelul ... Analiza portofoliului de politici

Valoarea sociala (rezultate, impactul) a programului

Valoarea sociala mica

Valoarea sociala buna

Finanțarea
buna a
programului

Compensații nominative

Gradul
de
finanțare

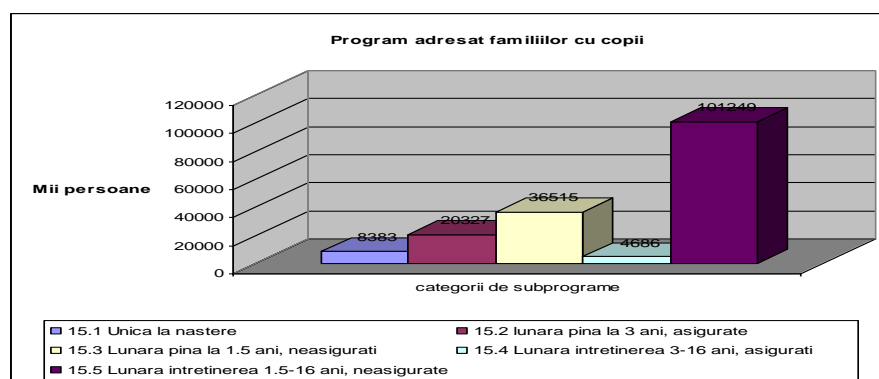
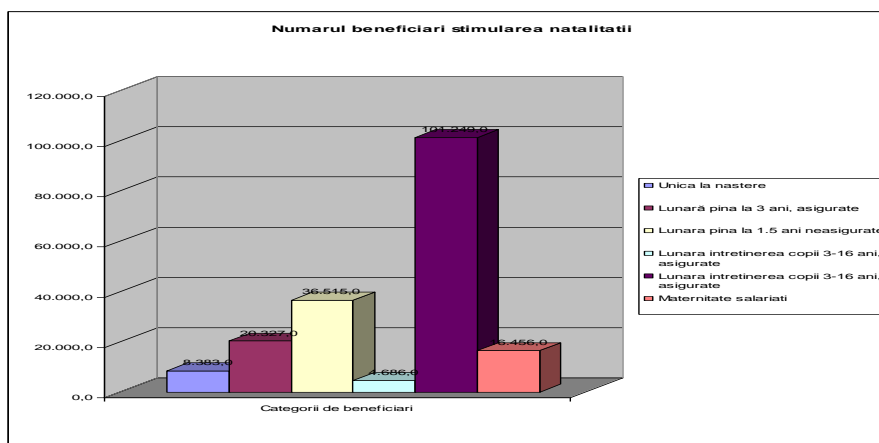
Finanțarea
insuficienta
a
programului

Ajutoare materiale pentru
familiile cu copii

- Programul indemnizații
familiilor și copiilor
- Program tratament odihna
copii

1. Programul indemnizații familiilor și copiilor²⁹, finanțat în proporție 50+50% din asigurări sociale și bugetul de stat, este unul important însă suferă de acoperirea financiară redusă, insuficientă, aceasta diminuează substanțial programul dat. **Suma totala a programului 59 095,7 mln lei**

²⁹ HG nr. 1478 din 15.11.2002

Daca programul are drept obiectiv principal sprijinul familiilor cu copii atunci, in urma analizei efectului de prestatii sociale asupra familiilor, prezentate mai sus, se poate deduce ca acestea nu contribuie la eliminarea saraciei familiilor cu copii. De asemenea, poate fi concluzionat ca programul nu realizeaza obiectivul politicii de stimulare a natalitatii, intrucit indemnizatiile atribuite sunt mici in comparatie cu costurile nasterii si cresterii unui copil.

2. Compensatii nominative³⁰. Compensatiile nominative sunt acordate pentru sustinerea populatiei nevoiaşe in vederea achitarii platilor la serviciile comunale (incalzire, alimentarea cu apa rece si calda, gaze naturale utilizate pentru aragaz si pentru incalzire, serviciile de canalizare, energie electrica, gazul lichefiat in butelii pentru pregatirea bucatelor, procurarea carbulului si lemnului de foc. Compensatiile nominative se acorda pe principiul categorial. Plata compensatiilor nominative se efectueaza de catre Casa Nationala de Asigurari Sociale prin intermediul Caselor teritoriale de asigurari sociale. Pe parcursul anului 2006 au fost stabilite compensatii nominative pentru 262 653 persoane. Cheltuielile (achitate) pentru plata compensatiilor nominative au constituit 233 577,0 mii lei.

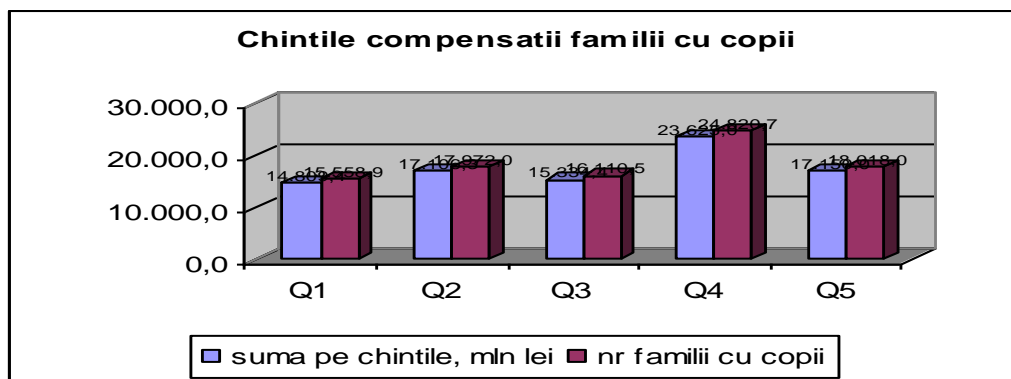
Principala diferenta intre familiile sarace si bogate consta in structura veniturilor acestora. Veniturile din chintila superioara au o structura diversificata, totodata 60,5% din sumele salariilor si 33,6% din sumele pensiilor revin acesteia. In acelaşi timp familiilor din chintila inferioara le revin doar 2,6% din sumele salariilor si 7,4% din platile pensiilor. Platile sociale, inclusiv si compensatiile nominative, practic se distribuie egal intre cele 5 grupuri. Distributia venitului din beneficiile sociale nu favorizeaza familiile nevoiaşe. In pofida obiectivelor asistentei sociale doar 41,5% din transferurile sociale (fara pensii) sunt alocate celor mai sarace familii (din cele doua chintile inferioare), in timp ce familiile din chintila inferioara primesc doar 21,6% din transferurile sociale. Totodata compensatiile nominative in proportie de 19,8 la sută sunt indreptate spre chintila inferioara. Acordarea compensatiilor nominative pe principiul

³⁰ Legii nr. 933-XIV din 14 aprilie 2000 „Cu privire la protectia sociala speciala a unor categorii de populatie”

categorial nu este cea mai eficientă și echitabilă. Se recomandă de a trece de la acordarea asistenței sociale bazate pe principiul categorial, fără a ține cont de venitul disponibil raportat la o familie / persoană, la principiul bazat pe testarea venitului familiei / persoanei.

Suma totala a programului: 87 mln lei (estimativ)

Numarul de familii: 90 mii familii (estimativ)

2. Program tratament odihna copii

Valoarea programului 17 659, 6 mii lei, Numărul de beneficiari 20 300 copii.

3. Ajutoare materiale pentru familiile cu copii³¹

Numarul total al beneficiarilor: 6 4393 , administrat de FRASP

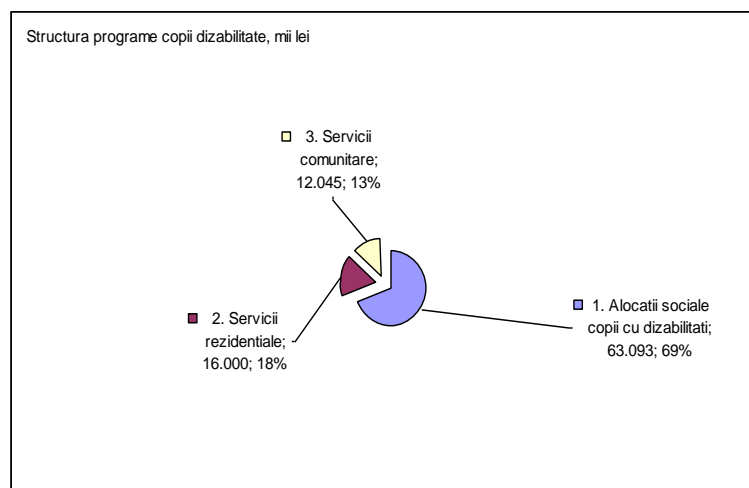
Costul final al programului: 18 362,8. Alocate din fondurilor de susținere socială a populației

Din cadrul acestui program, pentru situații speciale s-a mai alocat:

- familiilor nevoiașe cu copii către Ziua Internațională a Ocrotirii Copiilor 1 iunie – în sumă de 1 957,8 mii lei;
- familiilor nevoiașe care au copii pentru școlarizare către 1 septembrie – în sumă de 2 500,0 mii lei;

A1.4 Grupul beneficiar: Copii cu dizabilitate

³¹ Raportul Social, p. 53

Tabelul ... Analiza portofoliului de politici

Valoarea sociala (rezultate, impactul) a programului

Valoarea sociala mica

Valoarea sociala buna

Finanțarea
buna a
programului

Program servicii case rezidentiale
pentru copii cu deficiențe mintale

Gradul
de
finanțare

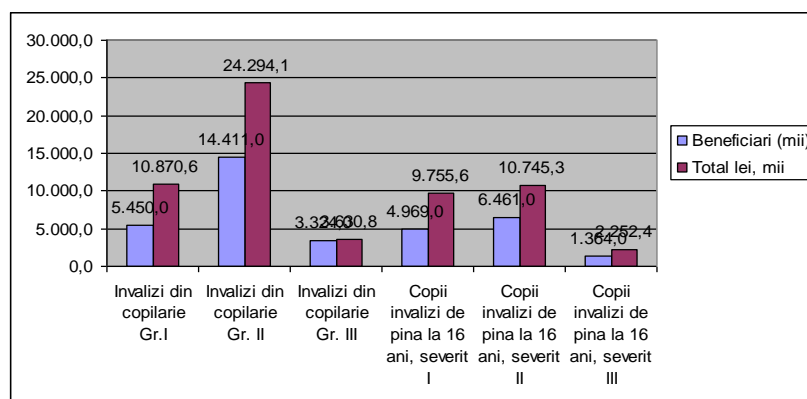
Finanțarea
insuficienta
a
programului

- Programul alocatii sociale adresat copiilor cu dizabilitati
- Program servicii pentru copii cu dizabilitati

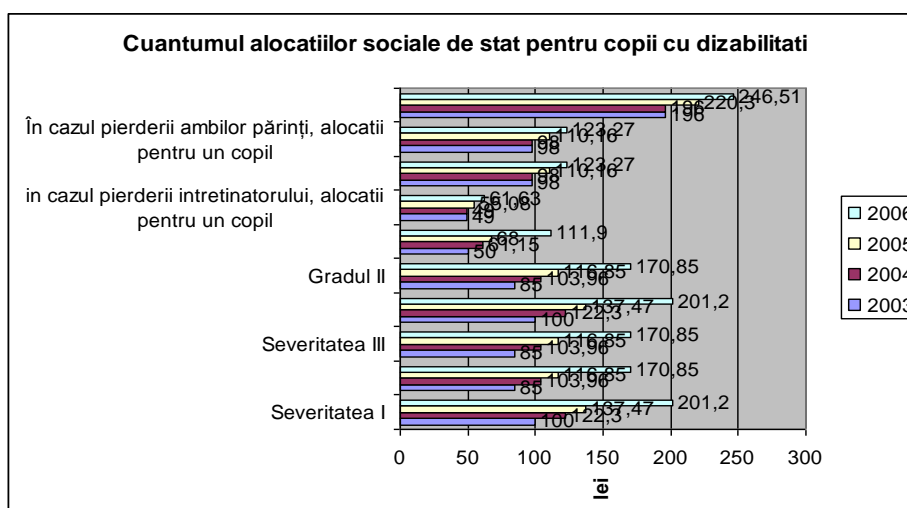
1. Programul alocatii sociale adresat copiilor cu dizabilitati (platit transfer buget)³²:
Alocatii sociale de stat pentru:

- copiii invalizi sub vârsta de 16 ani cu severitatea I,II,III
- invalizii din copilărie de gradul I, II, III (persoane cu dizabilități din copilărie, care nu au acumulat stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei de invaliditate, inclusiv copiii cu vârsta de la 16 ani);

³² severitatea stabilită în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1065 din 11 noiembrie 1999 „Cu privire la aprobarea Listei bolilor și stărilor patologice care acordă copiilor până la vârsta de 16 ani dreptul la primirea statutului de copil invalid și alocațiilor sociale de stat conform legislației”);

Valoarea platii: de la 111 pina 201 lei lunar. **Valoarea totala a programului este 63 093,1 mii lei, numarul total de beneficiari este 38 400 persoane.**

2. Program servicii pentru copii cu dizabilitati.

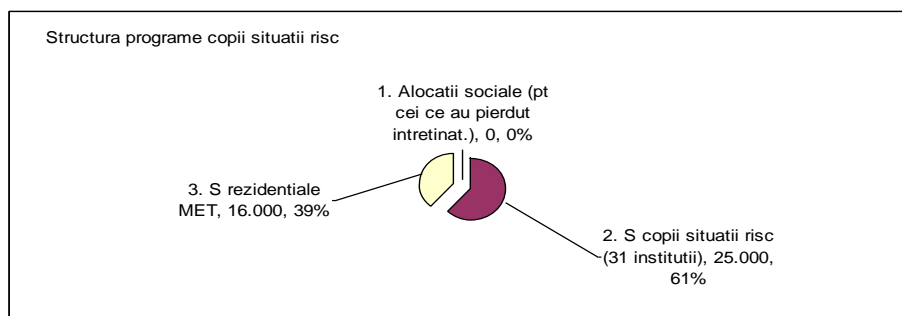
Sunt create 30 de centrele de plasament pentru copii cu dizabilități au cea mai mică reprezentativitate, funcționând un singur centru în municipiul Chișinău³³. Activitatea centrelor cuprinde o gamă vastă de servicii ce au drept scop asigurarea unui mediu adecvat familiei și copilului în vederea unei mai bune integrări sociale a copilului. **Numarul de beneficiari este Costul total al programului este ... Sursa de finantare este mixta. 51% ca sursa de finantare este bugetul APL.**

3. Program servicii case rezidentiale pentru copii cu deficiente mintale (Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului coordonează activitatea a două instituții sociale rezidențiale): costul total este **16 mln lei.**

CASE REZIDENTIALE	HINCESTI	ORHEI
Beneficiarii	345	334
Norma alimentară	15,66 lei/zi	16,5 lei/zi
Cheltuielile de întreținere	71,1 lei/zi	63,7 lei/zi
Cheltuielile de întreținere a instituției	7 731,4 mii lei/an	7 599,3 mii lei

³³ Raportul Social, 2006

A1.5 Grupul beneficiar: Copii in situații de risc

Tabelul ... Analiza portofoliului de politici

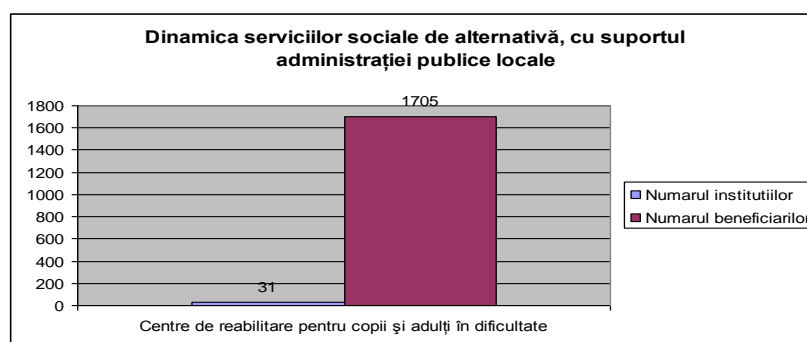
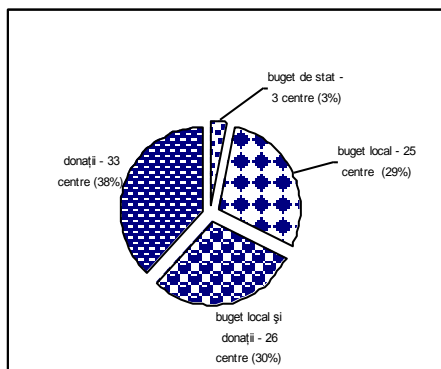
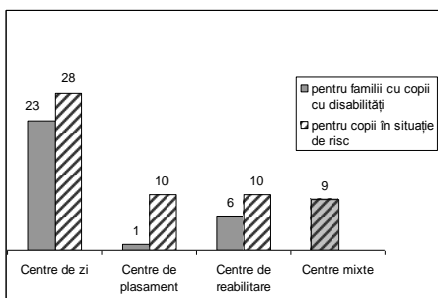
	Valoarea sociala (rezultate, impactul) a programului	Valoarea sociala buna
Finanțarea buna a programului	<u>Programul de îngrijire a copiilor in dificultate in forma de internate rezidențiale (gestionat de MET)</u>	
Gradul de finanțare		<u>Alocații sociale - adresat copiilor care și-au pierdut întreținătorul (alocație adopție sociala)</u>
Finanțarea insuficienta a programului		<u>Program servicii pentru copii in situații de risc</u>

1. Alocații sociale - adresat copiilor care și-au pierdut întreținătorul (se stabilește persoanelor în vârstă de până la 18 ani, în cazul elevilor și studenților instituțiilor de învățământ secundar și superior, cu excepția învățământului fără frecvență – până la absolvirea instituției respective, însă doar până la împlinirea vârstei de 23 ani)³⁴.

Nu sunt date despre numarul beneficiari si sumele alocate

2. Program servicii pentru copii in situații de risc. Protecția copiilor aflați in situații de risc - 57 de centre comunitare, 51-113 lei pe beneficiar zi si costul total pe instituție variaza de la 0.5 mln pina la 1 mln lei pe an. **Bugetul aproximativ ar fi de pina la 25 mln lei anual.**

³⁴ Legea nr. 499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, cu modificările ulterioare.

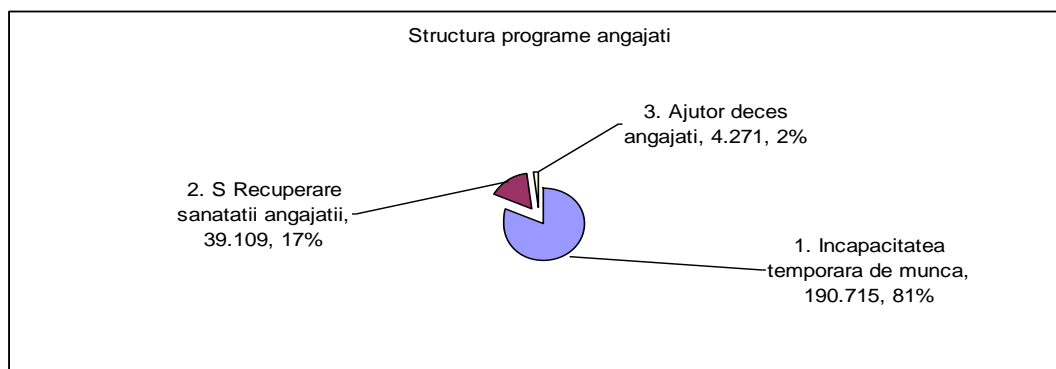

2. Programul de îngrijire a copiilor în dificultate în forma de internate rezidențiale (gestionat de MET)

Numărul total este 11 309 copii, 8 % din bugetul MET, 16 mln lei.

3. Cantinele sociale

A1.6 Grupul beneficiar: Muncitorii, angajații

Tabelul ... Analiza portofoliului de politici

Valoarea sociala (rezultate, impactul) a programului
Valoarea sociala insuficienta

Valoarea sociala buna
Programul ajutor de deces salariatilor (ar trebui asigurare)

Finanțarea buna a programului
Programul de recuperare a sanatatii angajatilor (ineficient, nu are obiectiv clar)

Gradul de finanțare

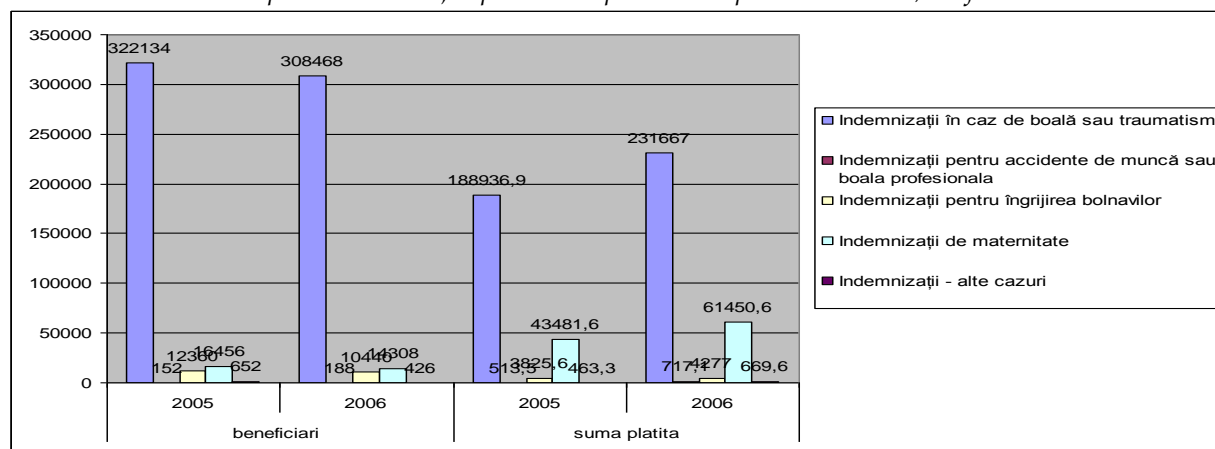
Finanțarea insuficienta a programului

- Programul pentru incapacitatea temporara de munca
- Concediu de maternitate salariați
- Asigurarea accidentele de munca

1. Programul pentru incapacitatea temporara de munca³⁵

Cuquantumul beneficiului 559 lei, numărul de beneficiari 341 079. Valoarea totala a programului este 190 714, 8 mii lei.

Dinamica cheltuielilor la plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, la sf. an. 2006

Sursa: CNAS

2. Programul de recuperare a sanatatii angajatilor

39 109 mii lei costul total al programului. Programul recuperare a sănătății, *este finanțat completamente din asigurări sociale, este finanțat suficient de bine.*

3. Programul ajutor de deces salariatilor

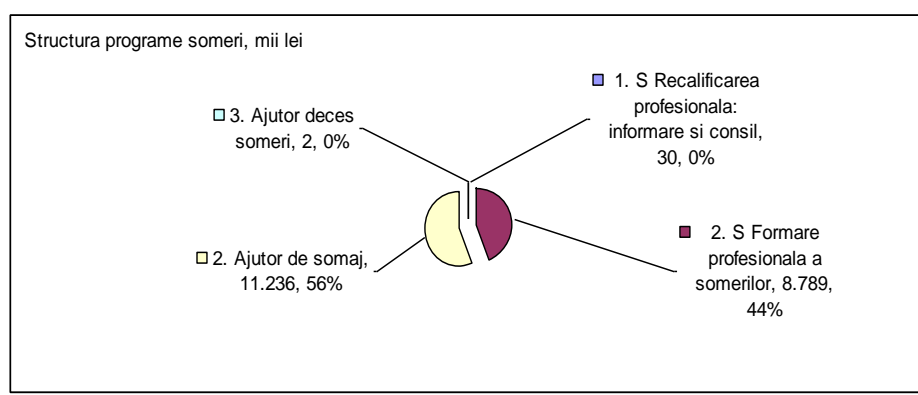
³⁵ Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale prevede unele condiții de obținere a dreptului la indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, care se acordă în dependență de acumularea stagiului total de cotizare.

Valoarea programului este 4 271,4 mii lei. Cuantumul sumei este 700 lei.
 Numărul beneficiarilor ...

4. Asigurarea accidentele de munca

5. Concediu de maternitate salariati

A1.7 Grupul beneficiar: Șomeri

Tabelul ... Analiza portofoliului de politici

Valoarea sociala (rezultate, impactul) a programului

Valoarea sociala insuficienta

Valoarea sociala buna

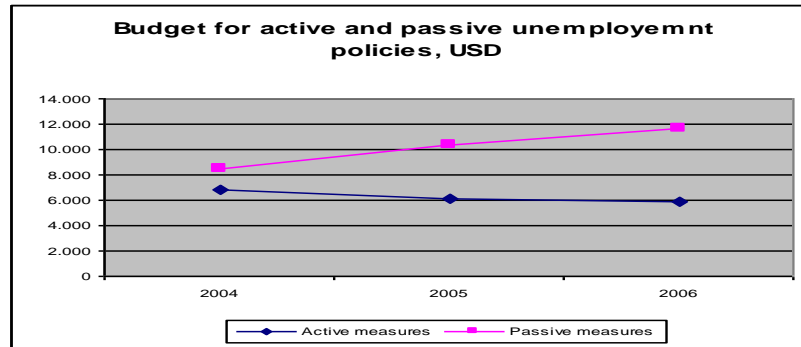
Finanțarea buna a programului

Gradul de finanțare insuficienta a programului

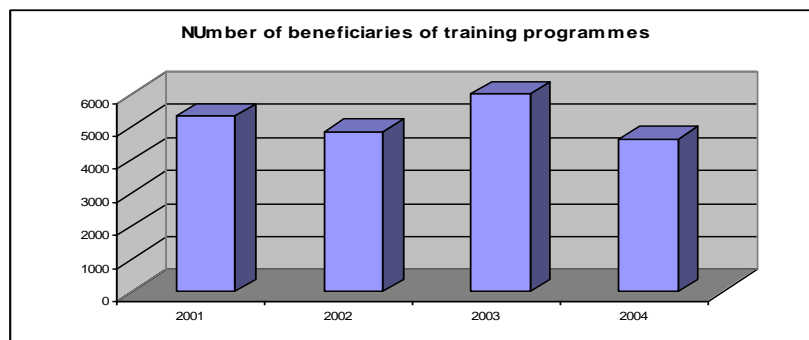
- Recalificarea profesionala
- Programul Instruire de calificare profesională pentru șomeri
- Beneficii de somaj (pasiv)

1. Programul Instruire de calificare profesională pentru șomeri

Bugetul face parte din Bugetul Asigurărilor Sociale si formează doar 2% din aceasta. Impactul programelor împotriva șomajului este discutabil.

Prestează instruirii pentru profesii de calificare scăzută (croitor, secretariat, abilitati de lucru cu pc, lucrari de reparare, electrician). Numarul beneficiarilor este de citeva mii pe an, ceea ce prezintă 10% din somajul inregistrat. Scopul este neclar la ca si valoarea publică a programelor. Acest training ocupa 40,6% din totalul cheltuielilor planificate pentru masurile active. Costul programului: 8788,9 mii lei.

2. Recalificarea profesionala: informare si consiliere
nr beneficiari, mii 4502

29,7 mii

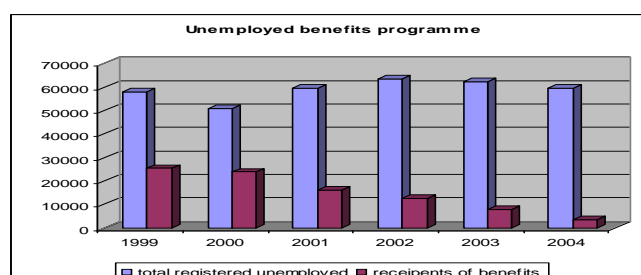
3. *Beneficii de somaj (pasiv)*

Numarul beneficiarilor: 4.273,0

Cuquantumul: 474,8

Costul total 11.236,0

Somajul inregistrat este permis pentru 6 luni de beneficii, ceea ce formează 70% din venitul mediu primit de către persoană in ultimul post de lucru angajat. Beneficiarii sunt obligati sa urmareasca reinstruirea si sa gaseasca un post de lucru. Odata cu expirarea perioadei de 6 luni, somerul primesti lunar 60% din salariu mediu pe economie si este obligat sa accepte ofertele primite sau este in riscul de a pierde beneficiul.

Numarul de beneficiari s-a micșorat pe parcursul ultimilor ani fiindca condițiile au devenit mai rigide și mai stricte, cerind somerului înregistrat să caute activ anagajre, și în același timp suma propusă nu este atractivă.

147 indemnizații de incapacitate temporară = în valoare de 49,6 mii

22 indemnizații de maternitate = 38,7 mii lei

4. Programul ajutor de deces a șomerilor

Valoarea programului este 2,1 mii lei. Quantumul sumei este 700 lei. Numarul beneficiarilor ...